

MIUJIZA YA UPONYAJI

Uponyaji ni mswada unaoendelea katika Biblia kutoka Mwanzo hadi Ufunuo. Ingawa haiwezi kukataliwa kwamba Mungu ameendeleza miujiza ya uponyaji katika viwango tofauti kwa matumizi tofauti na wakati tofauti. Watu hawajawahi kuponywa kwa mtindo moja au kwa sababu sawa.

Kuna kumbukumbu chache za uponyaji katika Agano la Kale. Ukweli kwamba Mungu alitoa sheria ya kuwekelewa kando kwa Israeli ya kale ili kuthibitisha kuwa hakuponya papo hapo kila ugonjwa, hata katika hali Yake ya kisheria.

Wakati wa Yesu, na wakati wa huduma ya kwanza ya mitume, Mungu alimwagiza zawadi ya uponyaji zaidi kuliko jinsi alivyowahi hapo awali. Miujiza ya Yesu ya uponyaji pia ilisaidia kuthibitisha uaminifu wake kamili kama yule aliyetumwa kutoka kwa Mungu. Ilijenga imani ndani ya wale walioona uponyaji wake awali na kwa wote ambao wanazisoma miaka elfu baadaye. Uponyaji pia ilitumika kwa kuonyesha nguvu ya Kristo duniani na kuvutia ufahamu wa umati upesi kwa mujibu wa kuihubiri injili.

Ni dhahiri kwamba Mungu haponyi leo kwa namna ile au kwa kiwango sawa jinsi alivyofanya katika nyakati za kwanza ya Agano Jipya. Ni dhahiri pia kwamba ujuzi wa kisaikolojia na ustadi wa matibabu mwishoni mwa karne ya 20 ni juu zaidi kuliko ile ya kati ya karne ya kwanza (na kwa hakika haihusiani na ibada za kichawi ya karne za awali). Kwa hivyo, Wakristo leo wanaweza kuchukua faida kamili ya habari za kisasa katika uhifadhi ya kiafya na mbinu za kisasa katika huduma za afya, na kutambua kwamba kuhusishwa kweli wa kimwili kwa namna yoyote haizui imani ya mtu kwa Mungu.

Maana ya Kibibilia ya Uponyaji

Uponyaji huweza kuchukua nyanja mbalimbali katika Bibilia. Matumizi halisi ya kibibilia ya neno la Kiingereza (heal) au kuponya (na maneno ya Kiebrania na Kigiriki ambayo inatafsiriwa) ni pana. Inaweza kumaanisha uponyaji wa kimwili, lakini haijachukuliwa kwa namna ya uponyaji wa kimwili tu; inaweza rejelea

uponyaji wa kiakili au hisia (Zaburi 147:3); inaweza kuwa na mfano wa kuunganishwa kwa uponyaji wa ardhi (II Mambo ya Nyakati 7:14); Watu wa Mungu kwa ujumla (Yeremia 6:14; 8:11); taifa la Israeli (Maombolezo 2:13; Hosea 7:1), mataifa kama vile Misri (Isaya 19:22) na Babeli (Yeremia 51:9); inaweza kutaja uponyaji wa vitu visivyo hai kama dunia (Zaburi 60:2); maji (2 Wafalme 2:21; Ezekieli 47:8,9); na hata "Madhabahu ya Bwana iliyovunjika" (I Wafalme 18:30, ambapo neno sawa ya Kiebrania ambalo hutafsiriwa "kuponywa inatafsiriwa "kutengenezwa"); inaweza kuelezea dhana kama vile uponyaji wa kutokuwa na imani au kurudi nyuma (Yeremia 3:22; Hosea 14:4); inaweza pia kutumika kwa uponyaji wa kiroho, uponyaji wa "roho ya dhambi," kama ilivyokuwa katika (Zaburi 41:4; II Mambo ya Nyakati 7:13,14; Isaya 57:19; Mathayo 13:15; Matendo 28:27).

Bila shaka, sehemu nyingi ambazo neno kuponya imetumiwa katika Biblia hutaja miujiza, ingawa, uponyaji wa kimwili wa mgonjwa au uponyaji wa mwili wa mwanadamu aliyejeruhiwa limeelekezwa.

Katika Kutoka 15:26, ambapo Mungu anasema, "Mimi ndimi Bwana, mponya wako," neno la Kiebrania linalotafsiriwa "mponya" ni *rafa* '. Ni neno moja sawa lililotumiwa katika Mwanzo 50:2, ambalo linamaanisha Watumishi wauguzi wa Yosefu. Kifungu hiki cha Kutoka kinaweza kutafsiriwa kwa urahisi, "Mimi ni Bwana, mponyaji wako, "kama vile kifungu cha Mwanzo kinaweza kutafsiriwa "watumwa wauguzi" wa Yosefu." Tazama kwamba "madaktari" au "wauguzi" hawahukumiwi, lakini hasa wanaitwa watumishi wa Yosefu.

Rafa pia ni neno sawa linalopatikana katika Kutoka 21:18,19:

Wakati watu wanapigana na moja akampiga mwingine kwa jiwe au kwa ngumi na mtu hajafa lakini anaendelea kukaa kwenye kitanda chake, basi kama mtu huyo ameinuka tena na kutembea kwa mkwaju wake, aliyempiga atakuwa wazi; ni yeye tu atamgharamia kwa kupoteza wakati wake, na kumponya kabisa.

Hii inaonyesha kwamba mtu aliyesababisha jeraha alikuwa na jukumu la "kumponyesha" mtu aliyejeruhiwa, kuonyesha kwamba uponyaji (rafa') haijawekelewa kwa Mungu. 2 Wafalme 8:29 (pia 9:15; II Mambo ya Nyakati 22:6) inasoma hivi: "Na mfalme Joramu akarejea kuponywa Yezreeli majeraha ambayo Washami walimpa Ramah .. " Pia, uponyaji (rafa ') hutumiwa kurejea kwa

kile wanadamu wanachoweza kufanya kwa wenyewe. Tofauti ya "wakati wa kuponya" na "wakati wa kuuu" katika Mhubiri 3:3 inaonyesha sana mchakato wa uponyaji wa kiasili.

Kuna maandiko mawili ambayo yanaonyesha, ingawa matumizi yao ni kama mfano, kwamba neno uponyaji unaweza kutumika kuelezea michakato ya asili ya kimwili ambayo inaweza kuongozwa kupitia madawa. Katika Yeremia 51: 8, dawa ya kuisimua misuli inapendekezwa kama njia inayowezekana kwa Babeli kuponywa ("mpe dawa; labda anaweza kuponywa"); katika Yeremia 30:13, ukosefu wa dawa ni sawa na ukosefu wa uponyaji. Kutoka kwa kauli ya Mungu kwa Ezekieli kuonyesha kwamba mkono wa Farao uliovunjika haukuponywa kwa sababu haikuzongwa kwa kitambaa (Ezekieli 30:21), inaeleweka kimantiki kwamba mkono ungeponywa ikiwa Farao angelizonga. Hii inathibitisha mfumo wa kawaida wa mwili ya kurejesha na kutengeneza kama sehemu ya ufafanuzi wa jumla.

Katika Agano Jipya kuna maneno matatu ya Kigiriki yaliyotafsiriwa "kuponya" Katika Toleo la Mfalme Yakobo: *Therapeuo*, inayomaanisha "kuponya" katika Agano Jipya, na "kutunza, kusubiri, kutibu (kupitia dawa), kuponya au kurejesha "katika fasihi za Kigiriki nje ya Agano Jipya; *iaomi*, inayomaanisha "kuponya, kutibu au kutoa"; na *sozo*, iliyo na maana ya "kuokoa kutoka kwa kifo, kuweka huru kutokana na magonjwa, kufanya nzima, kuokoa kutoka kwa kifo cha milele, au kupata wokovu. "Sozo hasa ni ya kuvutia kwamba, inaelezea uponyaji wa kimwili katika Marko 5:23, Luka 8:36, na Matendo 14:9, ni neno lile linaloonekana karibu mara mia moja katika Agano Jipya ili kuelezea mchakato wa wokovu wa kiroho - unaonyesha dhana fulani ya uhusiano kati ya uponyaji na wokovu unaojadiliwa katika kijitabu hiki.

Uponyaji katika Biblia: Ahadi ya masharti

Miujiza ya uponyaji ni tendo la neema ya Mungu, ambalo halipaswi kuchukuliwa kama mzaha. Kwa hivyo ni muhimu kwamba mtu aelewe mada ya uponyaji katika mazingira ya Biblia nzima. Ikiwa mtu anachukua kumbukumbu za maandiko ya uponyaji bila ya muktadha wa kibiblia kamili, tena nje ya mazingira ya mapitio wa kibinadamu, anaweza kuwapa maana isiyo sawa kimantiki, mawazo ya kawaida, au usahihi wa kibiblia. Katika suala hili, tunapaswa kufikiria maandiko muhimu.

Miongoni mwa baraka ambazo Mungu aliwapa taifa la Israeli ilikuwa ni kuondolewa kwa magonjwa kati yao. Taarifa kadhaa zilizotolewa kwa Waisraeli jangwani zinaonyesha hili; labda linalojulikana zaidi ni Kutoka 15:26:

Ikiwa utasikiza kwa bidii sauti ya Bwana, Mungu wako, na kuyafanya yaliyoelekea mbele zake, na kutega masikio usikie maagizo yake, na kuzishika amri yake, mimi sitatia juu yako maradhi yoyote niliyowatia wamisri, kwa kuwa Mimi ndimi Bwana nikuponyaye.

Tazama kwamba ahadi iko na masharti; inaabiriwa kwa utii. Mungu anasema kwamba ataacha kuweka magonjwa juu ya taifa. Kutoka 23: 25,26 inaongezea hivi:

Nanyi mtamtumikia Bwana, Mungu wenu, naye atakibarikia chakula chako, na maji yako; nami nitakuondolea ugonjwa kati yako, Hapatakuwa na mwenye kuharibu mimba, wala aliye tasa, katika nchi yako; na hesabu ya siku zako nitaitimiza.

Mazungumzo kwa mujibu wa baraka hizi zilizoahidiwa kwa utiifu ndizo laana zilizotamkwa kwa kutotii. Badala ya kuondoa magonjwa, Mungu ataruhusu haya mateso - pamoja na lawama mengine mengi - kama matokeo ya asili ya njia za mwanadamu mbali na njia za Mungu. Kumbukumbu la Torati 28 linaelezea laana hizi kwa kina (tazama hasa mistari 21,22,27,28,35,59-61). Ahadi zenyewe zina masharti. Baraka zinakuja tu kwa kutii; laana bila shaka hufuata uvunjaji. Lakini tazama kwamba ahadi hizi ni za kitaifa badala ya kwa mtu binafsi. Magonjwa yataondolewa kutoka kwa taifa hadi kiwango kwamba utasa, uharibifu wa mimba, na vifo vya mapema viliondolewa. Uponyaji hata kwa kweli haijaahidiwa katika aya hizi isipokuwa kama inavyoelezwa kwa njia ya ujumla katika ahadi ya kuondoa magonjwa.

Uponyaji katika Biblia sio hesabu rahisi inayohusisha imani na uponyaji. Mungu alimponya kwa sababu tofauti katika hali tofauti. Mungu alimponya Abimeleki na jamaa wake baada ya Ibrahimu kuwaombea (Mwanzo 20:17), hivyo kukidhi nafasi ya Ibrahimu kama mtumishi wa milele. Mungu alimponya Hezekia kutokana na ugonjwa hatari na kuongeza miaka kumi na tano kwa maisha yake kwa sababu aliheshimu sala ya Hezekia wa kuguza moyo alipomwelezea Mungu, kwa machozi, na kwa uaminifu wake wote, ukweli, na uadilifu. Mungu alimponya

Naaman, kamanda wa jeshi la Siria, ukoma wakati ambapo kulikuwa na wengi wenye ukoma ndani ya Israeli na Siria ambao hawakuweza kupata uponyaji. Hadithi kamili katika 2 Wafalme 5 hainonyeshi kwamba uponyaji huo ulikuwa jambo la busara katika uhusiano wa kimataifa baina ya Israeli na Syria wakati huo, lakini pia hutoa masomo zenye nguvu kwa watu wa wakati wote.

Hadithi ya Elisha ni sawa, lakini ina "huzunisha mwishowe." Elisha alikuwa mtu wa ajabu (2 Wafalme 2: 9). Aliomba na kupokea sehemu mbili ya roho ya Eliya. Idadi kubwa za miujiza zimehifadhiwa katika jina lake. Hata baada ya kifo chake, mifupa ya Elisha yalimfufua mtu (2Wafalme 13:21). Ndiyo Elisha alikufa kutokana na ugonjwa (mstari wa 14). Licha ya nguvu kubwa alizotoa na miujiza alizofanya kwa njia ya Roho wa Mungu, Elisha mwenyewe hakuponywa kwa ugonjwa wa aina fulani lakini kwa kweli alikufa kutokana na hiyo ugonjwa.

Mifano kadhaa za kukosa kuponywa pia zimeandikwa katika Agano Jipya, hata wakati ambapo wengine walikuwa na zawadi maalum na baadhi ya uponyaji wa ajabu ulifanyika kupitia mitume mbalimbali. Paulo anaandika kuwa Epafrodito alikuwa mgonjwa sana, karibu na hatua ya kifo (Wafilipi 2:25-27). Lakini Mungu alikuwa na rehema juu yake. Uponyaji ulipewa hapa kama mfano wa huruma, si ya imani au wajibu (au angalau sio haya pekee).

Katika tukio lingine, Paulo anasema kwamba alikuwa amemwacha Trofimo akiwa mgonjwa huko Mileto (II Timotheo 4:20). Hajatuelezea hali hiyo, lakini ugonjwa unachukuliwa kama suala la kozi badala ya aina fulani ya tukio lisilotarajiwa. Kwa kweli, katika barua ya awali kwa Timotheo, mtume Paulo anaelezea "ugonjwa wa mara kwa mara" wa Timotheo (I Timotheo 5:23).

Paulo mwenyewe alikuwa na "mwiba katika mwili" (2 Wakorintho 12:7). Hajaeleza hasa, lakini kuna uwezekano kwamba ilikuwa ni kitu ya kimwili. Neno la Kigiriki *astheneia*, inayotafsiriwa "udhaifu" katika mstari wa 9 na 10, mara nyingi hutumiwa hasa kwa udhaifu wa kimwili, au ugonjwa (k.m., Matendo 5:15; 28:9; Luka 5:15; Yohana 5:5).

Ikiwa mwiba wa Paulo ulikuwa hali fulani ya kuwa kiwete, alikuwa akiathiriwa na kitu sawa - udhaifu wa kimwili - aliokuwa akiponya kwa wengine.

Wauguzi na Matibabu katika Biblia

Ni kweli kwamba Biblia mara nyingi huwahukumu watendaji wa kale ambao waliowategemea miungu za kipagani, pepo, uchafu au aina nyingine za uchawi. Lakini mtu hawezi kubadiria kutoka kwa imani ya dini za kale, na upuuzi wa dawa ya kisasa ya kisayansi. Katika nyakati za Biblia sanaa za madawa, zilizo kale kwa viwango vya leo, mara nyingi zilihusishwa na dini za kipagani na ibada za siri; mstari kati ya "sanaa za kichawi" na dawa safi hazikuwa wazi.

Mfano mmoja ni kumbukumbu ya Ahazia katika 2 Wafalme 1:2:

Na Ahazia akaanguka katika dirisha la chumba chake ghorofani, katika Samaria, akaugua; akatuma wajumbe, akawaambia, Enendeni mkaulize kwa Baal-zebubu, mungu wa Ekroni, kwamba nitapona ugonjwa huu.

Kifungu hiki haimaanishi kwamba Ahazia alienda kwa Baal-zebubu kwa uponyaji. Kwanza, kama alitaka kuponywa angeenda mwenyewe badala ya kutuma wajumbe. Pili, alikuwa akijaribu tu kuuliza kama angeishi au kufa, hakuna chochote zaidi. Hii inamaanisha kwamba alikuwa akishauriana na neno la siri ili kujaribu kujua siku zijazo, kwa kupuuza sheria ya Mungu, kama Sauli alivyofanya kabla ya vita yake ya mwisho na Wafilisti. Profesa John Gray, katika ufafanuzi wake juu ya Wafalme, anasema: "Daras ('kutafuta') hutumiwa hasa kwa kutafuta ufunuo wa Mungu kwa kushauriana na maandishi, tazama. Amosi 5:5. "Ahazia angemtafuta Mungu kuhusu maisha yake ya baadaye - ndani yake kulikuwa kosa lake.

Kuna vidokezo vingine vya kibiblia kwa madaktari, uponyaji, na dawa. Kutoka 21:19, kama ilivyojadiliwa hapo juu, inaashiria matumizi ya manufaa, iliyokubalika kikamilifu ya "uponyaji wa kisanaa" ndani ya Israeli; Isaya 38:21 inatoa mfano wa kutibu majipi ambayo Isaya mwenyewe alishauri. Pengine inaweza kusemwa kwamba hii "keki ya tini" ambayo Isaya alishauri lilipaswa kupakwa kwenye jipi la Hezekia "ili apate kupona" lilikuwa kama mfano kwani Mungu alikuwa akienda kumponya Hezekia kiasili. Hata hivyo ukweli unabakia kwamba Isaya alishauri dawa ya uponyaji wa kimwili litakalotumiwa. Usaidizi huo "wa kimatibabu" (kwa kuzingatia matibabu ya kiteknolojia ya wakati huo) haikuhukumiwa tu bali ulikuwa wa msingi kwenye mchakato wa uponyaji huo. Kwa hakika itaonekana kwamba mfano huu wa kustahili wa maombi ya Hezekia

kupitia imani kamili kwa Mungu kwa ajili ya uponyaji haikuzuia matumizi yake ya madawa mengine kwa "matibabu". Kwa kweli, kwa kuihitaji kama sehemu ya mchakato, Isaya anathibitisha mtazamo kwamba mwanadamu anapaswa kufanya zaidi anavyoweza kwa ajili yake mwenyewe, anapomwomba Mungu kufanya jambo ambalo hawezi hawezi kulifanya.

Marejeo mengine kwa madaktari yametumiwa kwa mfano. Yeremia 8:22 kwa hakika inaonyesha kutokuwa na maana ya hukumu. Wengi, kwa kweli, huisoma vizuri sana kuhusiana na mwelekeo wake kwa jukumu la daktari: "Je, hamna dawa ya kuisimua misuli huko Gileadi? "Je! Hamna daktari huko? Kwa nini basi afya ya binti ya watu wangu haijarejeshwa?" Ayubu 13:4 hairejelei madaktari wote. Katika 2 Mambo ya Nyakati 16:12, Asa anaadhibiwa kwa kumtotafuta Mungu kwa msaada katika ugonjwa wake. Maswali ya kama tendo la kutafuta madaktari lilikuwa limehukumiwa katika kesi hii au kama hawa "madaktari" walikuwa kweli makuhani na wachawi wa dini ya uwongo haiwezi kutatuliwa hapa peke yake, kwa kuzingatia ukosefu wa ushahidi ya kibiblia. Katika tukio lolote, cha msingi kwa mstari huo ni wazi kwamba Asa alikosea katika kushauriana na madaktari tu, bali hakutafuta na ushauri wa Mungu kamwe.

Katika Mathayo 9:12, Yesu anasema hivi: "Wale walio na afya mzuri hawana haja ya daktari, ila wale ambao walio wagonjwa." Msemo huu unatumiwa kama mfano, lakini ni sawa na misemo mengine kwani hazina hisia za kuwahukumu madaktari. Kama Rendle Short anavyoandika:

"Bwana wetu mara nyingi anasema kuhusu madaktari ... [Hakuna] sentensi linalotoa hisia kwamba daktari kwa ujumla alirejelewa, huko Palestina wakati huo, kama pagani, mshirika, au asiye na tumaini" (The Bible and Modern medicine , p. 30).

Katika Luka 4:23, Yesu alitaja mithali "Tabibu, jiponye nafsi yako," na kuitumia Mwenyewe bila dalili ya kuashiria madaktari katika mchakato huo. Luka anaitwa "yule tabibu mpendwa" na Paulo katika barua yake kwa Wakolosai (Wakolosai 4:14). Neno la Kiyunani litumiwalo hapa kama "tabibu" ni *iatros* na ina maana "mtu anayeponya" (tazama kitenzi *iaomai* iliyo na maana ya "kuponya" inayotumiwa kuhusiana na uponyaji wa kiroho wa Kristo mara nyingi katika Injili). Kwa kuwa *iatros* ilikuwa neno la kawaida kama "daktari" ambalo

lilitumiwa katika ulimwengu wa Kigiriki wakati huo, hakuna dalili kwamba Luka alikuwa tofauti na madaktari wengine. Wala hakuna kitu chochote kinachosemwa juu ya mazoea yake kabla ya kubadilika. Hakika, kumbukumbu ya Luka kama daktari mpendwa inaweza kuhesabiwa katika A.D. 62-63, zaidi ya miaka thelathini baada ya ufufuo.

Na kuhusu tiba na madawa je? Ufunuo 21:8 inasema kuwa "wachawi" (Kigiriki, *pharmakos*) watakuwa na sehemu yao katika ziwa lile liwakalo moto na kiberiti. Ushahidi ulio wazi unaonyesha kwamba neno *pharmakia* linamaanisha ibada ya ibada wachukizao na matumizi ya madawa ili kushawishi, badala ya madawa ya kisasa na tiba. Madawa za kuponya ugonjwa hazihukumiwi katika Biblia. Vifungu vinavyoelezea matumizi ya madawa au maandalizi sawa ya madhumuni ya uponyaji (kwa mfano, Isaya 38:21; Mithali 17:22) hazihukumu madawa. Kama inavyoonekana hapo juu, vielelezo ndani ya Yeremia 30:13, 51:8 na Ezekieli 30:21 zikimaanisha matumizi ya madawa za kuponya au njia za kimwili za uponyaji zinaweza kusemwa kama ishara au kama mashtaka, lakini fikra hiyo ni chanya kulingana na faida za madawa. Maneno yaliyotumiwa katika maandiko haya yanatokana na *rafa'* na kwa dhahiri yana maana ya "kile kinachoponya."

Ezekieli 47:12 ni ya kuvutia sana kwa sababu inaonyesha matumizi chanya yanayoendelea ya madawa ya kuponya - yaliyoundwa kutoka kwa majani maalum ya miti yanayolishwa maji kutoka kwenye Hekalu jipya - katika milenia baada ya kurudi kwa Yesu Kristo. Ushirikiano yanaweza kupatikana katika Ufunuo 22:2, ambako inasema kuwa maandalizi ya uponyaji bado yatatumika baada ya mbingu mpya na dunia mpya kuimarishwa. Ufahamu wowote au mtindo ya matumizi (halisi na / au mfano) - ambayo sasa ni zaidi yetu – hata marejeo ya maandalizi ya uponyaji lazima kwa hakika ichukuliwa kama ishara nzuri sana kwani watakuwa na sehemu yao katika mazingira haya mazuri.

Kanuni za Kiafya

Matakwa ya Mungu kwa wanadamu wote ni kuishi maisha mengi katika afya kamilifu. Mtazamo huu unaonekana katika maneno ya mtume Yohana: "Mpenzi,

naomba ufanikiwe katika mambo yako yote kama vile roho yako ifanikiwavyo" (III Yohana 2). Biblia inaelezea afya kama mfano wa kiwango chanya ambao mambo mengine yanafananishwa ("Ulimi wa wenye hekima" katika Mithali 12:18; "mjumbe mwaminifu" katika Mithali 13:17;"Maneno yapendezayo" katika Methali 16:24). Katika mwisho huu, Biblia inatoa kanuni za msingi za afya ambayo, pamoja na ufahamu wa kawaida, mapitio, na ujuzi wa kisasa, ingezuia matatizo mengi ya afya yanayopiga mtu wa kisasa.

Ufahamu wa kawaida na mapitio yao wao wenyewe inapaswa kufanya kanuni za msingi za afya inayopatikana haraka kwa kila mtu. Msemo ya zamani "kipimo kidogo cha uzuiaji ni kama kipimo kikubwa cha tiba " ni halali kabisa. Ufahamu wa jambo hili unapaswa kuwa na mtazamo wa huduma ya kweli wa kujali afya yako mwenyewe na familia yako. Ufahamu kama huo ungetuelekeza kupata afya njema. Kipengele muhimu cha mpango mzuri wa afya ni chakula cha usawa kinachojumuisha vyakula vyema vya asili na ambavyo hujumuisha (kama itendwayo katika jamii yetu) vyakula vinavyotumiwa kama vile sukari na vidonge, na vyakula vyema vilivyohifadhiwa. Kiasi kizuri cha mazoezi, usingizi na mapumziko pia ni muhimu. Kudumisha mtazamo mzuri wa kiakili na mtazamo wa kiakili wa amani kwa kuondoa (au angalau kuzuia) dhiki na hisia za kutambuliwa na wataalamu wa kisasa wa afya kama kanuni muhimu ya afya, kwa kuzingatia athari kubwa ambayo akili huingiza mwilini. Tahadhari bila shaka, ichukuliwe ili kuzuia ajali na madhara ya kimwili (bila kuwa na mawazo na woga katika mchakato). Hatimaye, mpango wa kawaida wa uchunguzi wa kawaida wa kimwili na daktari aliyestahili pia ni muhimu katika kukabiliana na matatizo yoyote ya awali kabla hazijakuwa tata.

Mungu ameunda mwili wa binadamu kufanya kazi kwa afya njema kwa muda kamili wa miaka iliyopangiwa kwa mtu. Kwa bahati mbaya, wanadamu wamechafua mazingira na mara nyingi hupuuza vitu vya msingi vya afya kisha matokeo ya asili kuwa magonjwa.

Kiwango ambacho mtu hupuuza kanuni za afya za dhahiri ni kwa ujumla kiwango ambacho mtu humia hugonjeka. Tofauti dhahiri kwa hili ni ajali na wakati magonjwa yanarithiwa. Hata hizi kesi mbili mara nyingi ni matokeo ya wanadamu kujidhuru wenyewe, kwa sababu ajali nyingi ni matokeo ya kutojali na yangeweza kuepukwa, na ugonjwa wa kurithiwa unaweza kuwa matokeo kutokana na lishe,

mazingira, au hata mapungufu ya matibabu ya vizazi vilivyopita. Baadhi ya mifano dhahiri ni watoto walemavu wa mama ambao walimeza dawa ya thalidomide wakiwa waja wazito; watoto ambao wamezaliwa viziwi kwa sababu mama zao walikuwa na ugonjwa wakati wa mimba; na wale walio na upungufu wa ubongo kutokana na ukosefu wa lishe bora. Ni dhahiri, basi, kuwa matatizo mengi ya afya ya wanadamu yamesbabishwa na wao wao.

Afya njema imekuwa mafundisho daima ya kanisa. Hakika, kanisa inafundisha sana kwamba watu wanapaswa kutunza miili yao, kama vile lazima wanavyopaswa kujitunza kiakili na kiroho. Kwa, katika uchambuzi wa mwisho, afya ya kimwili, kiakili, na afya ya kiroho haiwezi kutengwa na mtu mwingine.

Ingawa maisha ya kimwili sio msingi wa kujitolea wa kikristo, ni muhimu, na Mungu anatarajia kutunza miili yetu. Hii inafanya matumizi mazuri ya ujuzi zilizopo kuhusu mwili wa binadamu, kazi zake na taratibu zake. Kwa kuonyesha jinsi ya kudumisha afya njema, wataalam wanaweza kusaidia mwili wakati wa kuumia au wa afya mbaya. Msaada huu wa kibinadamu kwa njia yoyote haizui Mungu ikiwa anaamua kuingilia kati kupitia miujiza na kufanya kile ambacho hakiwezi kufanywa kimwili.

Maelekezo ya Kanisa Wakati wa Ugonjwa

Haijalishi ni kiasi gani tunavyojitunza wenyewe, karibu sisi wote huwa wagonjwa kila mara au kuteseka bahati mbaya kama ajali. Wakati kama hizo, rekodi ya kibibilia inaonyesha waziwazi kwamba Mungu anaweza kuingilia kati kwa niaba ya wagonjwa na kuwaponya kulingana na imani na/au mambo mengine. Utaratibu huu wa uponyaji wa Mungu ni kando, wala haipingani na chochote mtu anaweza kufanya ili kujisaidia. Uponyaji ni "faida maalum" ambayo Mungu ameweka katika kanisa lake. Lakini si sehemu ya Sheria Yake ya kiroho na maadili, kama ilivyokuwa; na kukosa kuponywa, kwa hivyo, sio dhambi. Mtu mgonjwa anapaswa kutafuta msaada wowote wa kimwili kutoka kwa mwanadamu lakini lazima pia amtafute Mungu kufanya kile ambacho mwanadamu hawezi kufanya – kuingilia kwa njia ya kiroho na kuondoa kabisa ugonjwa au magonjwa.

Maagizo ya msingi yanayotokana na kanisa yanapatikana katika Yakobo 5:14 ff. Aya hizi zinasema kwamba mtu mgonjwa anapaswa kuwaita wazee wa kanisa, ambao wataweka mikono kwa kichwa chake, kumwomba, na kumtia mafuta.

Sherehe hii ni mfano mkubwa. Mafutani ni ishara ya Roho Mtakatifu wa Mungu (tazama Kutoka 30: 23-25; Mathayo 25: 1 ff., nk). Tendo la mmoja kuwa na mikono kuwekelewa juu yake inaonyesha nia ya mtu ya kusaidiwa na Mungu kwa njia ya Roho Yake kwa miujiza maalum wa uponyaji wa kiroho wa mwili wake.

Biblia inafundisha kwamba Mungu "*alifanya miujiza maalum*" kwa mikono ya mtume Paulo, kuwaponya watu katika maeneo ya mbali kwa kuweka "vikapu au nguo" juu yao ambayo, inaonekana, Paulo na/au wengine walikuwa wameomba (Matendo 19:11,12).

Makanisa mengi, sanasana wale wanaoitwa kanisa la "elektroniki" (wanaotumia redio na televisheni), wamefuatilia mazoezi haya kwa sababu watu wanaoishi katika mikoa yaliyotapakaa waliwaita kwa ajili ya upako, na makanisa au huduma ya redio na televisheni hazikuwa na wazee wowote karibu kuweka mikono juu ya mtu mgonjwa na kumtia mafuta kulingana na Yakobo 2:14.

Kupitia miaka, kuna ushahidi wa uhakika, katika ushuhuda wa maelfu, kwamba Mungu, wakati mwingine, bado anaheshimu aina hii ya "muujiza maalum" leo.

Mapitio pia unaonyesha kwamba si kila mtu aliyepokea "nguo ya mafuta" kama hiyo aliponywa. Baadhi waliponywa - baadhi hawakuponywa.

Uhusiano kati ya Ugonjwa na Dhambi

Ugonjwa wa kimwili unaweza kusababishwa na sababu tofauti. Wakati mwingine ni matokeo ya jumla ya kukiuka kanuni za afya, au labda matokeo ya dhambi za mtu mwenyewe (Mathayo 9: 1-7; Yohana 5:14). Wakati mwingine dhambi haihusiki; na ugonjwa au udhaifu hurithiwa (Yohana 9:2) au matokeo ya kuumia au ajali (Luka 13: 1-5).

Wakati wowote dhambi inahusika, uponyaji unahusisha msamaha wa dhambi hiyo (Mathayo 9:1-7). Taarifa ya mwisho katika Yakobo 5:14 inaonyesha jambo hilo, "Na ikiwa ametenda dhambi, atasamehewa." Ujenzi uliotumiwa (chembe cha Kigiriki *kan*) inaonyesha kutokuwa na uhakika na shaka. Mtu huyo angeweza kuwa amefanya dhambi; kwa upande mwingine, huenda hajafanya dhambi. Ikiwa mtu huyo ni mgonjwa tu, ataponywa. Lakini kama anapia alifanya dhambi, dhambi zake zitasamehewa pia.

Katika Yohana 9 Yesu anathibitisha kwamba unyofu wa kimwili hausababishwi na dhambi. Jambo muhimu kwa ajili yetu iliomo katika mistari michache ya kwanza .:

Hata alipokuwa akipita, alimwona mtu, kipofu tangu kuzaliwa. Wanafunzi wake wakamwuliza wakisema, "Rabi, ni yupi aliyetenda dhambi, mtu huyu au wazazi wake, hata azaliwe kipofu? "Yesu akajibu, "huyu hakutenda dhambi, wala wazazi wake; bali kazi za Mungu zidhihirishwe ndani yake" (mstari wa 1-3)

Ni muhimu kutambua kwamba dhana ya dhambi ilifanywa kwa sehemu ya wanafunzi. Marafiki wa Ayubu walifanya kosa lile lile - ambalo lina pete ya utoaminifu ndani yake - kwa kudhani kwamba matatizo ya kimwili ya Ayubu yalitokana na dhambi zake. Yesu hakusema kwamba kipofu au wazazi wake walikuwa wamefanya dhambi. Badala yake, alikanusha kuwa dhambi haikushiriki katika kesi hii hata ingawa hakufafanua zaidi.

Katika muktadha mwingine, Yesu anaimarisha ukweli kwamba mapigo ya muda na uwazi hayahusiani na kiwango cha ajabu cha dhambi:

Na wakati uo huo, walikuwapo watu waliompasha habari ya Wagalilaya wale ambao Pilato alichanganya damu yao na dhabihu zao. "Je! Mwadhani ya kwamba Wagalilaya hao walikuwa wenye dhambi kuliko Wagalilaya wote, hata wakapatwa na mambo hayo? Nawaambia, sivyoy; lakini msipotubu, ninyi nyote mtaangamia vivyo hivyo. Au wale kumi na wanane walioangukiwa na mnara huko Siloamu, ukawaua, mwadhani ya kwamba wao walikuwa wakosaji kuliko watu wote waliokaa Yerusalemu? Nawaambia, sivyoy, lakini msipotubu, ninyi nyote mtaangamia viyo hivyo" (Luka 13:1-5).

Bila shaka Biblia haizungumzii "dhambi ya kimwili." Kwa kweli dhambi imejadiliwa sana; na kutoka kwa maandiko mengi ya kibiblia inawezekana kujumuisha vitendo mbalimbali na mitazamo ambazo huleta dhambi. Lakini hizi zote huanguka chini ya makundi ya kimaadili, au kiakili - na zote, kwa hivyo, ni za kiroho katika asili. Hakika, adhabu ya dhambi ni kifo cha milele katika ziwa la moto - inathibitisha kwamba dhambi ni ya kiroho tu, kwa sababu "kuvunja" kanuni ya kiafya (k.m., kupiga vidole vya mtu, kutopata vitamini C ya kutoshaa, kutumia sukari kwa wingi, au mafuta, n.k) haitaongoza kwenye kifo cha milele. Ingawa, kama ilivyoelezwa hapo awali, magonjwa mengi yanazalishwa kwa njia ya upuuzi, makosa, sio sahihi kuyataja makosa haya ya kimwili kama "dhambi" kwa maana

kali ya kibiblia. Hivyo, kusema juu ya "Dhambi ya kimwili" ni kinyume cha ukweli katika suala na inaweza kuchanganya.

Ikiwa, hata hivyo, ugonjwa au madhara kwa namana yoyote imesababishwa kwa kuvunja moja ya sheria za Mungu - mifano miwili ya wazi itakuwa ugonjwa wa zinaa, inayotoka kwa tabia za kingono, na ugonjwa wa ini, inayotokana na unywaji zaidi ya pombe - basi sababu ya tatizo kweli ni dhambi katika maana yake halisi ya kibiblia. Mara chache iwezekanavyo, bila shaka, kutambua wakati ugonjwa au madhara ni matokeo ya dhambi (kuvunja sheria ya Mungu katika barua) na/au inatokana na mtazamo wa dhambi (kuvunja sheria ya Mungu katika roho). Halafu si busara kuingiliwa na wasiwasi usiofaa juu ya kuwa madhara fulani ya kimwili chini ya uzingatizi ni, au si, dhambi. Kama mazoezi ya kimwili chini ya uzingatizi kwa kweli una madhara - kama ilivyoainishwa na ufunuo wa kibiblia au ukweli wa kisayansi - unapaswa kusimamishwa, kama hata akili ya kawaida ingeweza kulazimisha.

Kwa kuwa mgonjwa, hata hivyo, sio chanzo cha dhambi. Wakati mwingine ugonjwa ni chanzo cha dhambi na uponyaji wakati mwingine unahusisha msamaha wa dhambi. Lakini wakati wote, iwe dhambi inashirikishwa au la, uponyaji ni udhihirisho wa rehema na upendo wa Mungu.

Uponyaji wa Yesu Kristo: Kusudi na Nguvu

Ingawa kulikuwa na uponyaji kadhaa maarufu katika Agano la Kale, zile uponyaji thabiti zaidi katika historia ulihusishwa na huduma ya Yesu Kristo. Mifano fulani (pamoja na marejeo) ya uponyaji hayo yanafuata. Kwa ubora wao wote na wingi, zinaonyesha umuhimu mkubwa sana ambao Agano Jipya limeweka katika miujiza ya uponyaji ya Yesu Kristo. Mwenye ukoma, Mathayo 8:1-4, Marko 1:40-45, Luka 5:12-16; mtu aliyepooza, Mathayo 9:1-8, Marko 2:10-12, Luka 5:17-26; makutano, Mathayo 4:24, 25, Marko 3:7-13, Luka 6:17-19; akida, Mathayo 8:5-13, Luka 7:1-10; Mkwe wa Petro, Mathayo 8:14,15, Marko 1:29-31, Luka 4:38,39; Binti wa Jumbe, Mathayo 9:18-26, Marko 5: 21-43, Luka 8:40-56; watu vipofu, Mathayo 9: 27-31, 20:30-34, Marko 10:46-56, Luka 18:35-43; Mwanamke Mkananayo, Mathayo 15:21-28, Marko 7:24-30; viziwi - bubu, Marko 8: 22-25; mtu kipofu huko Bethsaida, Marko 8:22-25; wale wakoma kumi, Luka 17: 11-19; Kuponya

siku ya Sabato, Mathayo 12:10-13, Luka 13:10-17, 13:1-6; mwana wa diwani, Yohana 4:46-54; kurejeshwa sikio; Luka 22: 50,51.

Kuelewa umuhimu wa uponyaji haya yote ni muhimu kwa wokovu tangu ni uthibitisho kwamba Yesu wa Nazareti ndiye Kristo. Uponyaji ilikuwa moja ya ishara za msingi ambazo Mungu alitumia kuonyesha nguvu na kuthibitisha ofisi wa Mwanawe (Mathayo 8:16,17, 11: 2-6). Uponyaji ilikuwa sehemu ya msingi ya kazi ya Yesu Kristo duniani, na juu ya hili hakuna shaka. Kitu kuu cha Yesu katika kufanya uponyaji mengi ambazo alifanya katika huduma yake - kama ilivyoandikwa katika Agano Jipya kwa watu wote na kwa nyakati zote - ilikuwa kutoa uhakika kabisa, maonyesho ya kimwili ya nguvu zake za kiroho.

Marejeo ya kwanza ya uponyaji katika Mathayo ina ushirika wa moja kwa moja na Yesu "Kuhubiri injili ya Ufalme wa Mungu"; Kweli, uponyaji na ujumbe wa Kristo wa Ufalme wa Mungu utakaokuja haziwezi kutengwa.

Naye alikuwa akizunguka katika Galilaya yote, akifundisha katika masinagogi yao na kuihubiri habari njema ya ufalme na kuponya ugonjwa na ugonjwa na udhaifu wa kila namna katika watu. Na habari zake zikaenea katika Shamu yote, na wakamletea wote waliokuwa hawawezi, walioshikwa na maradhi mbalimbali na mateso, wenye pepo, na wenye kifafa, na wenye kupooza; akawaponya (Mathayo 4: 23,24).

Mistari mingi huthibitisha uingiliano wa karibu kati ya uponyaji na kamiliwigo wa Injili ya Yesu ya Ufalme (kwa mfano, Mathayo 9:35). Uingiliano huo ni kubwa: Uponyaji unarudisha mwili kwa hali yake ya awali, safi, ya uzima; na hivyo ni pamoja na Ufalme wa Mungu, ambayo utairudisha dunia kwa hali yake ya asili, safi, kamilifu inayojulikana kama "nyakati za kurejeshwa kwa vitu vyote" katika Matendo 3:21. Nguvu za Yesu za kukamilisha ya kale - ushahidi wa kimwili wa kuponya ulikuwa wa kasi na kushangaza - ilionyesha wazi kwamba alikuwa na uwezo wa kukamilisha za kale, na kuanzisha Ufalme wa Mungu duniani. Katika hali hii, mara nyingi Yesu alitoa pepo kama sehemu ya mchakato wa uponyaji ulionyesha kumfunga Shetani katika kuanzisha Ufalme wa Mungu.

Uponyaji wa Yesu ulikuwa wa ajabu; hakuna mtu aliyewahi kuwa na shaka wakati walemavu alitembea, viwete waliponywa, vipofu waliona, viziwi walisikia.

Wakamwendea makutano mengi wakimletea viwete, vipofu, mabubu, vilema, na wengine wengi, wakawaweka miguuni pake; akawaponya; hata ule mkutano wakastaajabu, walipowaona mabubu wanasema, vilema wanakuwa wazima, viwete wanakwenda, na vipofu wanaona; wakamtukuza Mungu wa Israeli (Mathayo 15: 30,31).

Uponyaji zilikuwa maonyesho ya wazi ya nguvu ya Mungu katika Yesu Kristo, ambazo ziliweza kutoka kwake (Marko 5:30, Luka 6:19, 8:46). Hakika, uponyaji wa Yesu uliwakilisha kwa ulimwengu nguvu kabisa ambayo Mungu amempa juu ya ulimwengu. Uponyaji pia ilithibitisha nguvu za Yesu juu ya Shetani na pepo zake (Marko 3:15; Matendo 10:38).

Yesu pia alitumia uponyaji ili kuonyesha mamlaka Yake juu ya mambo mengine ya ulimwengu wa Mungu, kama vile, kwa mfano, siku ya Sabato. Wakati viongozi wa kidini walimwambia yule mtu aliyeponywa na Yesu kwamba hapaswi kubeba godoro lake siku ya Sabato, mtu huyo akawajibu (labda kwa ujasiri mkubwa na uaminifu), "Mtu aliyeponya aliniambia, jitwike godoro lako, uende" (Yohana 5:11).

Lakini kipengele muhimu zaidi cha nguvu ya kiroho ya Yesu ambayo uponyaji wake ulionyesha ulimwengu ilikuwa nguvu yake ya kusamehe dhambi, na, hatimaye, kufufua mwili kutoka kwa wafu. Kama ilivyoelezwa, neno linalotumiwa katika Marko 5:23 ili kuonyesha uponyaji wa Yesu kwa binti wa Jairus (sozo) ni neno lile linalotumiwa katika vifungu mia moja ili kuwakilisha wokovu wa kiroho. Uwezo wa Yesu wa kuponya kwa nguvu katika mwili ulionyesha uwezo Wake wa uhakika wa kutoa wokovu katika roho, na hivyo kuonyesha uhusiano mkubwa kati ya uponyaji wa Yesu na wokovu.

Wengi wa watu ambao Yesu aliwaponya walikuwa wakoma. Ugonjwa huu wa hofu ulikuwa ushahidi ya uchafu. Neno "kusafisha," linalotumika kwa kutaja uponyaji wa Yesu wa wakoma (Mathayo 8:3, 10:8, 11:5, Marko 1:42; Luka 7:22, 17:14,17) lilikuwa, la kushangaza sana, neno sawa lilichaguliwa kwa wakati wa kuelezea kile kinachotenda dhambi na jinsi kinapaswa kutokea. "Na tujitakase nasi zetu na uchafu wote wa mwili na roho" (2 Wakorintho 7:1); na kwa wazi, "Damu yake Yesu, Mwana wake, yatutakasa dhambi yote" (1 Yohana 1:7). Hivyo, Miujiza

ya ajabu ya Yesu ya kutakasa wakoma katika mwili wakati wa huduma Yake inaandika rekodi ya historia yote ya binadamu na zaidi, kuthibitisha Yesu kama aliyeweza kusafisha wenye dhambi katika roho. Na, kama vile imani ya mwenye ukoma na rehema ya Mungu ulikuwa ndani ya uponyaji (Luka 17:13,19), hivyo imani ya mwenye dhambi na huruma ya Mungu iko ndani ya msamaha wa dhambi.

Katika Yohana 11 Yesu tena anatoa maonyesho ya kimwili ya nguvu zake za kiroho. Wakati huu ni nguvu Yake ya kuwafufua wafu, ambayo ndiyo miujiza wa mwisho wa uponyaji. Yesu anaweka hatua kwa kuzungumzia jambo hilo na Martha, ambaye anaomboleza Lazaro. Anamwambia: "Mimi ndimi huo ufufuo, na uzima. Yeye aniaminiye mimi, ajapokufa, atakuwa anaishi" (mstari wa 25). Yesu kisha anatoa ushahidi wa kutosha wa uthibitisho wake litakalo kuwa wazi katika miaka mingi ya historia - kwa kumfufua Lazaro tena kwa maisha ya kimwili.

Kwa hiyo, uponyaji hufananisha ufufuo wakati Mungu atakaporudisha wafu na kubadili wale ambao watakuwa hai. Kama vile Yesu alivyobadilisha miili ya wagonjwa katika miili ya afya, ndivyo Kristo atakavyobadili miili ya wafu kwa miili isiyokufa. Hali ambapo Yesu kweli alileta maiti ya mwanadamu katika maisha ya kimwili, kama ilivyo na Lazaro na binti wa Yairo, inaimarisha uhusiano sawa na mfano kati ya uponyaji na ufufuo. Kwa kuwa uponyaji wa kimwili inaashiria ufufuo wa maisha ya kiroho, mfano unaweza kupanuliwa kwa kuangalia ugonjwa kama kivuli cha ufufuo wa kifo cha milele - na uwezo wa Yesu wa kufanya hutupa ushindi wa mwisho. (I Wakorintho 15:54-58). Kuponya, basi, ni mwenzake wa kimwili wa wazi wa hii tukio kubwa la kiroho wakati vifo vya kibinadamu vitamezwa na kutokufa kwa Mungu na wakati wanadamu watazaliwa katika familia ya Mungu.

Ingawa Yesu hakumponya kila mtu wakati wote, mara nyingi aliitikia vizuri kwa imani ya watu ndani yake. Yesu alisisitiza kwamba aliponya kulingana na *imani* ya mtu binafsi. Hiyo ushirikishwaji wa karibu wa imani ni thabiti kabisa na uponyaji unaoonyesha utakaso ya dhambi zetu kwa uongofu na mabadiliko ya miili yetu wakati wa ufufuo – kwani imani ni muhimu kabisa kwa michakato yote. Ni imani ya mtu katika Yesu Kristo, basi, iliyo kipengele muhimu katika uponyaji, katika msamaha wa dhambi, kwa kubadilika, na hatimaye, katika ufufuo kutoka kwa wafu. Kwa hivyo, ni mantiki kabisa kwamba uponyaji unapaswa kuzunguka na

kutoka kwa Yesu Kristo, kutoa sifa kubwa kwa ofisi Yake, Mamlaka Yake, na tume Yake.

Kuponya, basi, kwa kweli ni uwakilishi wa kimwili wa utakaso wa kiroho, na uwezo wa kuzaliwa upya wa Mungu kwa njia ya mtu wa Yesu Kristo. Hii ndio sababu uponyaji ulitokea sana katika huduma ya Yesu Kristo na hivyo sio sana hapo awali nyakati katika historia ya kibiblia, au baadaye katika historia ya kanisa. Uponyaji wa kimwili, kwa kiasi kikubwa na kwa miujiza kuibadilisha kutoka kwa hali ya ugonjwa hadi hali ya afya, inaashiria kile ambacho Mungu anaweza kufanya kupitia Kristo kwa akili zetu, mioyo na roho. Dhambi zetu zinasamehewa, akili zetu zinabadilishwa, mioyo yetu hutakaswa na roho zetu zinatengenezwa. Mchakato ni wa kawaida na ya haraka. Kama vile Yesu alivyoweza kuponya wagonjwa na kuwafanya viwete wawe wazima mbele ya watu, hivyo Kristo anaweza kusafisha mawazo yetu na kufanya maisha yetu ya kiroho kuwa ya haki mbele ya Mungu. Ingawa uponyaji ilikuwa kipengele muhimu sana kwa huduma ya Yesu kwa kile kiliwakilishwa kiroho, maana ya Yesu ya uponyaji ilikuwa zaidi ya mwanadamu. Alisisitiza kwa undani matendo ya kibinadamu na mateso ambayo ugonjwa na majeraha yalileta, na hivyo alifanya kile alichoweza ili kupunguza mateso. Yesu "akawahurumia" (Mathayo 14:14) watu ambao walikuwa wagonjwa; "Aliwasamehe" na "kuhisi huruma sana" kwao. Kwa hiyo, licha ya sababu zingine, Yesu aliponya kwa sababu aliwapenda watu.

"Kwa Majeraha Yake Tumeponywa"

Yesu Kristo kama Mwana Kondoo wetu wa Pasaka alikuwa anajua sana maumivu na huzuni. Aliteseka adhabu ya dhambi zetu kupitia kupigwa kwake, kusulubiwa na kifo kwamba tunaweza kuondolewa na udhaifu wetu wote, iwe kimwili, kiakili au kiroho:

Hakika ameyachukuwa masikitiko yetu, amejitwika huzuni zetu; lakini tulimdhania ya kuwa amepigwa na Mungu na kuteswa. Bali alijeruhiwa kwa makosa yetu, alichubuliwa kwa maovu yetu, adhabi ya amani yetu ilikuwa juu yake na kwa kupigwa kwake sisi tumepona. (Isaya 53:4,5, Toleo ya Leo ya Kiingereza).

Au, kwa maneno ya kawaida zaidi, "Alijeruhiwa kwa makosa yetu, alisumbuliwa kwa uovu wetu, adhabu ya amani yetu ilikuwa juu yake; na kwa kupigwa kwake tumeponywa."

Katika kunukuu kifungu hiki, Petro anasema, "Kristo mwenyewe alibeba dhambi zetu katika mwili Wake msalabani, ili tuweze kufa kwa dhambi na kuishi kwa ajili ya haki. Ni kwa majeraha yake tumeponywa" (1 Petro 2:24 TEV), "ambaye kwa kupigwa kwake mliponywa" (KJV). Ingawa uponyaji unaweza kuchukua aina mbalimbali na ingawa kwa sadaka yake kuu Yesu alifanya uponyaji wote kuwezekana - kiroho, kiakili, kimwili na hata kimazingira – na bado, nia ya msingi ya unabii wa Isaya na kumbukumbu ya Petro juu yake kwa kweli inarejelea uponyaji wa miili na akili. Hii inaonyeshwa wazi na muktadha ambayo kifungu sawa inanukuliwa katika Mathayo 8:14:17, baada ya Yesu kumponya mkwe wa Petro.

Hata kulipokuwa jioni, wakamletea wengi wenye pepo; akawatoa pepo kwa neno lake, akawaponya wote waliokuwa hawawezi. Ili litimie lile neno lililonenwa na na nabii Isaya akisema, "MWENYEWE ALIUTWAA UDHAIFU WETU NA KUYACHUKUA MAGONJWA YETU."

Zaidi ya hayo, neno la Kigiriki linalotumiwa kuponya katika I Petro 24, *iaomai*, linatumiwa karibu kipekee kwa kutaja uponyaji wa kimwili (na bado muktadha wa aya yenyewe hayakuwacha kuelewa wa kiroho pia).

Katika kutoa maelekezo kwa kanisa la Korintho juu ya njia sahihi za kuchunguza Meza wa Bwana (wakati wa kusahihisha makosa yao), Paulo alionyesha jinsi njia mbaya au mtazamo juu ya mwili na damu ya Bwana (kwa mfano wa kula mkate na kunywa divai wakati wa huduma ya kumbukumbu ya Pasaka) ilisababisha wengi wa wanachama wa kanisa kubaki dhaifu na wagonjwa, na wengine hata kukufa.

Basi kila aulaye mkate huo au kukinyea kikombe hicho cha Bwana isivyostahili atakuwa amejipatia hatia ya mwili na damu ya Bwana. Lakini mtu ajihoji mwenyewe na hivyo aule mkate na kukinywea kikombe. Maana alaaye na kunywa huka na kunywa hukumu ya nafsi yake, kwa kutokupambanua ule mwili. Kwa sababu hiyo wako wengi kwenu walio hawawezi na dhaifu na watu kadha wa kadha wamelala (I Wakorintho 11:27:30).

Marejeo sahihi na uchambuzi wa Paulo katika mstari wa 30 inaweza kuwa vigumu kutambua. Lakini kilicho wazi ni kwamba matatizo ya kimwili yanatokana na matatizo ya kiroho. Wafafanuzi wengine wanajisikia kwamba ugonjwa wa kimwili na kifo ni matokeo ya dhambi za Wakorintho kwa kusaliti Meza ya Bwana, au

ilikuwa hukumu kutoka kwa Mungu. Kuna tofauti juu ya mandhari hii, hata hivyo, ambayo iliweza kutumika sawa. Hii ingehusisha uponyaji - au, kwa usahihi, kutokuwepo kwake.

Kuchunguza uwezekano huu tunapaswa kufikiria usawa mawili na basi kuzitatua pamoja. Katika usawa wa kwanza, "mwili wa Bwana" (mstari 27,29) ambayo Mkristo anapaswa kutambua ili kula mkate na kunywa divai kwa namna inayofaa ni "mwili" ule ule ambao Petro (akinukuu Isaya) alisema ilikuwa imejeruhiwa ili tuweze kuponywa. Katika usawa wa pili, uthamini wa, na kitambulisho cha kibinafsi na, mateso na dhabihu ya Yesu Kristo, ambayo ni mambo muhimu ya mchakato wa uponyaji, pia ni sehemu muhimu ya huduma ya Pasaka. Kinachotokea kutoka kwa usawa haya mawili ni maoni ya nguvu kwamba inaweza kuwa ni ukosefu wa uponyaji wa kimwili katika kanisa, uliosababishwa na ukosefu wa shukrani wa kweli kwamba Yesu alijeruhiwa kwa uponyaji wetu, ambayo Paulo alikuwa akimaanisha kwa Wakorintho (1 Wakorintho 11:30) - ni mawazo ambayo haipaswi kupotea kwenye Kanisa la Mungu wa umri wowote.

Uponyaji katika Kanisa la Agano Jipya

Katika kuwaagiza wanafunzi wake, Yesu aliwaambia kuwa pia "watawaponya wagonjwa, kuwafufua wafu, kutakasa wakoma, na kuwatoa pepo" kuongoza na kuunga mkono mahubiri yao kwamba "ufalme wa mbinguni ulikaribia" (Mathayo 10: 8). Kama Luka alivyoandika: "Kila unapoingia mji na wakakupokea, kula kile kilichowekwa mbele yako; ponyeni wagonjwa na kuwaambia, Ufalme wa Mungu umekaribia kwenu" (Luka 10:8,9; tazama 9:2,11).

Yesu aliweka ahadi yake kwa wanafunzi Wake. Baada ya kufufuliwa kwake na kutumwa kwa Roho Mtakatifu siku ya Pentekoste, mitume walifanya miujiza ya ajabu.

Walioamini wakazidi kuongezeka kwa Bwana, wengi wanaume na wanawake, hata ikawa katika njia kuu hutoa nje wagonjwa na kuwaweka juu ya majamvi na magodoro ili Petro akija ngawa kivuli chake kimwangukie mmoja wapo wao. Nayo makutano ya watu ya miji iliyoko kando kando ya Yerusalemu wakakutanika wakileta wagonjwa, nao walioudhiwa na pepo wachafu nao wote wakaponywa. (Matendo 5:14-16).

Uponyaji Yesu alifanya ulikuwa wa ajabu na wa kushangaza - wengi kwa mtazamo wa umma. "Wakamwendea makutano mengi wakimletea viwete, vipofu, mabubu, vilema na wengine wengi, wakawaweka miguuni pake; akawaponya" (Mathayo 15:30). Vivyo hivyo, mitume walifanya miujiza kama vile uponyaji wa kiwete (na Petro na Yohana) kwenye lango la Hekalu (Matendo 3:1-11), na uponyaji wa mtu aliyepooza (na Paulo) huko Lystra (Matendo 14:8-11). Katika kesi zote mbili, ilikuwa miujiza wa kushangaza na cha ajabu cha viungo vilivyopooza papo hapo vimefufuliwa, kuimarishwa na kufanywa kamili - ambayo iliwapa mitume fursa ya kuihubiri Injili kwa ujasiri na kuitangaza kwa sauti kubwa mbele ya makundi makubwa, vinginevyo vya uadui.

Lakini, kama miaka ilivyoendelea, kuongezeka kwa nguvu za kiroho mara ya kwanza ilianza kupungua. Katika miongo zilizofuatilia, wanachama wa kanisa wakaonekana wagonjwa na kufa, na siku za miujiza ya ajabu ya uponyaji kukoma. Paulo anazungumzia juu ya wengine katika kanisa walio na "zawadi ya uponyaji" (1 Wakorintho 12: 9), lakini waponyaji "wanatajwa nyuma ya mitume, manabii, walimu, na wafanyakazi wa miujiza katika mistari 28-30, na mstari wa 10 inaonekana kuonyesha kuwa wale katika viwango vya juu vya wajibu katika kanisa hawakuwa na zawadi za kuponya. Paulo hakufanya zawadi hiyo kwa Timotheo, kwa mfano, lakini akamwambia kuchukua "divai kidogo" kwa udhaifu wake.

Je, uzuiaji wa miujiza kuu ya uponyaji matokeo ya kushuka kwa usawa katika imani ya wazee na wajumbe? Jibu linaonekana kuwa katikati zaidi ya karibu na Mungu kwa ujumla, kusudi la muda mrefu kwa kanisa lake. Wakati wa kuanzishwa kwake, hapakuwa na rekodi ya Agano Jipya ya kusoma na kulikuwa na mateso makubwa ya kuvumilia. Kwa hiyo, Mungu akamwaga Roho Wake kuanzisha kanisa na kuwapa wanachama wake ujasiri. Lakini haikuwa sehemu ya Mpangilio wa Mungu kwa Kanisa Lake kukua kubwa sana - kwamba hio haikuwa kusudi lake katika wakati huo - hivyo Mungu inaonekana aliondoa uwezo wake mkubwa wa kufanya uponyaji wa ajabu wa umma.

Kanuni kwa ujumla

Ili kuelewa matumizi ya maumbile ya uponyaji leo, ushirikiano tata kadhaa (kama vile kati ya imani na uponyaji, na imani na taratibu za matibabu) inahitaji kuzingatiwa. Vipengele vifuatavyo vinasaidia kupanga mwelekeo sahihi.

1. *Maisha ya kimwili ni ya muda mfupi*

Uhai wa mwanadamu ni wa muda mfupi tu na ulitokana na Adamu. Ikiwa ni Miaka 969, miongo saba, miezi mitatu, au siku moja, kila maisha ya kimwili yatakuja hadi mwisho. Mwili wa mwanadamu ulipangiwa kufa. Inaweza kuja kwa ajali; inaweza kuwa kwa ugonjwa; au labda mwili utachoka.

Lakini takwimu zake hazijaanguka kamwe chini ya asilimia 100.

Mungu anaweza, bila shaka, kuhifadhi uwepo wa kimwili hadi milele, lakini hajachagua kufanya hivyo. Hatujui hali yoyote ambayo ametunza maisha ya kimwili kwa muda usiojulikana, hata kwa mababu na manabii. Hata hivyo Mungu mara mingi amechagua kuendeleza maisha ya kimwili kwa muda kwa kuponya magonjwa au kutengeneza jeraha.

Mungu ameponya; Yeye huponya; Ataendelea kuponya bora kuna maisha ya kimwili iliyozoeka. Lakini sababu za kufanya hivyo sio za kutoa maisha ya kimwili kamwe.

2. *Uhai wa Kiroho ndilo tumaini la Mkristo.*

Mara tu baada ya maisha haya ya kimwili, uponyaji halikuwi jambo, maana mwili wa Ufufuo utakuwa wa kiroho. Uponyaji, kwa hiyo, inahusu maisha haya pekee na ni wa muda mfupi, ingawa ni wa umuhimu. Mtu hapaswi kusahau kamwe kwamba tumaini halisi la Wakristo wote wa kweli - kwa wenye afya na wagonjwa - ni maisha ya *kiroho ya milele* kupitia ufufuo na sio kwa maisha ya kimwili ya muda mrefu kwa njia ya uponyaji.

Zaidi ya hayo, tuzo la mwisho la mtu haliamuliwi wala kuathiriwa kama aliponywa au hakuponywa wakati wa maisha yake ya kimwili.

Ukweli kwamba tunaweza kujua kwa rekodi iliyoandikwa ya Neno la Mungu kwamba Yesu Kristo alifanya uponyaji wa ajabu zaidi wakati wa huduma yake, na kwamba Uponyaji hizo zilizonyesha nguvu za Mungu kupitia Kwake, inapaswa kutupa ujasiri mkubwa. Ni kupitia imani yetu katika ukweli wa uponyaji wa Yesu tunayoweza kuhakikishiwa kwamba, kupitia nguvu sawa, Mungu ameahidi kutusamehe dhambi zetu, kutakasa mawazo yetu na, hatimaye kufufua miili yetu kutoka kwa wafu.

3. *Uponyaji sio kiashirio cha haki; wala sio jaribio la kiroho.*

Hata wenye haki zaidi na wenye maisha ya kiroho hatimaye hufa kimwili. Uponyaji ni mfano wa huruma ya Mungu, matokeo ya hekima ya Mungu. Anapochagua kuingilia kati na kuponya, tunapaswa kushukuru. Asipofanya hivyo, hatupaswi kudhani ni ukosefu wa imani, ukosefu wa nidhamu, na/au upungufu wa kiroho. Katika Matendo 3:1-8, Mungu aliponya, kwa njia ya Petro na Yohana, mtu ambaye hakuwa na wazo kuwa ataponywa; alihitaji pesa, na alishangazwa kabisa kwa kuponywa. Hakika uponyaji wa mtu huyu haikuwa dhahiri kabisa kwa haki yake au maisha ya kiroho.

Wakati mwingine Mungu humponya aliyebadilika kwa mara ya kwanza na waliopungukiwa kiroho, wakati anaweza kuificha kutoka kwa wakristo wakomavu. Na sisi wote, bila kujali jinsi tulio kiroho, hatimaye tutakufa kwa hali fulani ya kimwili ambayo Mungu hataponya. Uponyaji haikuwa kiashirio au haki au jaribio la kiroho katika kesi ya mtume Paulo, iliyotajwa awali. Mwiba wake katika mwili haikuponywa.

4. *Imani siyo uamuzi wa kipekee wa kuamua kama mtu ataponywa.*

Umuhimu mmoja Mungu anahitaji kuponya ni imani kwamba Mungu yupo na anaweza kutuponya magonjwa yetu (Mathayo 9:28,29). Mtu hapaswi kusahau kuwa watu ambao Yesu aliwaponya wakati wa huduma yake ya dunia walikuwa tayari wamesikia kwa mbali juu ya kuingilia kwake kwa miujiza katika maisha ya watu wengine na kuwaponya. Kwa hivyo, hawakuhitajika kuwa na juhudi nyingi kwa upande wao kuamini kuwa Kristo aliweza - na kwa kweli, angewaponya. Hii ina maana kwamba wale ambao Yesu aliwaponya bila shaka wangukuwa wana imani kubwa - labda ilikuwa tu kinyume chake. Kama Yesu mwenyewe alivyosema, katika hali nyingine, "Heri wale ambao hawajaona na bado tunaamini" (Yohana 20:29).

Biblia pia inaonyesha kwamba mambo mengine, mara nyingine hujulikana kwa Mungu peke yake, huingia ndani uamuzi wake kuhusu, wakati gani, kwa nini, na jinsi ya kuponya wagonjwa. Mungu anaweza kuponya ili kuonyesha huruma (Luka 17:13), kuonyesha upendo, kuhimiza walio dhaifu kiroho, kuimarisha imani, kama shahidi wa Injili, nk. Zaidi, jambo la kusudi la Mungu haliwezi kuwa mtu mgonjwa mwenyewe: Wakati mwingine

Mungu huponya kwa sababu nyingine isipokuwa tu kurejesha mtu kwa afya (k.m., kama shahidi kwa wale wanaomwona mtu mgonjwa akponywa, n.k)

Mungu anajali sana mawazo ya mtu binafsi na mtazamo wa moyo ambayo ni daima dhahiri kwa Mungu ingawa haijulikani kwa wengine. Katika suala la uponyaji, inaweza kuwa mtazamo wa mtu kama imani ya mtu ambayo inaweza kushawishi kile Mungu atafanya. "Lakini mtu huyu ndiye nitakayemwangalia, mtu aliye mnyonge, mwenye roho iliyopondeka, atetemekaye asikiapo neno langu" (Isaya 66:2). Mtu yeyote anayetaka kuponywa ili kuonyesha wengine haki yake au neema kwa Mungu, au ambaye anataka kuthibitishwa kwa msimamo wake, au ambaye anatamani kujitambua kiroho, atakuwa na huzuni na kuambulia patupu.

Agano Jipya in maana ya "zawadi za uponyaji" (I Wakorintho 12:9,30) ambayo inaonekana tofauti na kazi ya kawaida ya wazee ya kuwatia wagonjwa mafuta. Ni wachache tu walikuwa na zawadi isiyo ya kawaida ya uponyaji; haikumilikiwa na kila mtu. Katika kanisa leo, hatuoni ushahidi wa zawadi kama huo uliopewa mtu yeyote, hakika si kama jambo la kudumu. Pengine Mungu atatoa zawadi hii siku zijazo, lakini bado hajafanya hivyo.

Kwa kuwa kanisa linatambua mazingira haya ya kibinafsi, inafundisha sana kwamba hakuna njia ya kujua mapema kama mtu fulani ataponywa kwa njia ya kawaida. Kwa njia sawa, kanisa linafundisha kwa nguvu sawa kwamba huduma yake haipaswi kujaribu kumshawishi mtu kwa namna yoyote kuhusu aina gani ya hatua anayeweza kuchukua kwa afya yake badala ya kupendekeza kwamba kila mtu atafute uwezo wa kitaalumu inayopatikana kwa kushauriana au utaratibu. Hakika tunaweza kwenda kwa vyanzo vya matibabu na kuchukua fursa ya maendeleo ya kisayansi wanaoutoa, kwa ujasiri kamili kwamba tendo hili nzuri kwa upande kwa namna yoyote halingilii uwezo wa Mungu wa kuponya kwa njia ya kawaida ikipaswa kuwa kuthibitishwa kwa mapenzi Yake.

5. *Uhusiano kati ya uponyaji na imani ni tata, inayohitajika kuelewa Biblia yote na uzoefu wa vitendo.*

Uponyaji mengi wa Yesu Kristo unaonyesha ushirikishwaji wa wazi wa imani ya mtu binafsi (Mathayo 9:22; Marko 9:23; Luka 8:48-50). Hata hivyo, mtu aliyeponywa katika Matendo 3 waziwazi hakuwa na imani yoyote, licha ya kuponywa kabisa. Vivyo hivyo, mtumwa wa jemadari aliponywa kwa sababu ya imani yake - mtumwa mwenyewe labda hakujua hata kwa nini alipata kusikia vizuri ghafla (Mathayo 8: 5-13).

Biblia inaonyesha kuwa kuna "aina" tofauti za imani, au angalau ngazi tofauti za imani. Kuna imani ambayo Wakristo wote wanatakiwa kuwa nayo kwa wokovu, lakini hii sio aina ya imani inayohitajika kwa uponyaji. Yesu alisema kwamba tukiwa na imani ya kutosha tunaweza kuhamasisha milima (Mathayo 17:20). Hata hivyo hakuna Mkristo aliye hai tunaymejua amekuwa na imani kama hiyo. Haiwezekani "kujua" imani inayohusika katika uponyaji. Ni Mungu tu anayeweza kutoa imani hii. Ni wajibu wake, na hivyo, uponyaji halisi au ukosefu wa uponyaji kama hiyo haipaswi kuonekana kama dalili kamili ya haki ya mtu, kiroho, au neema kwa Mungu. Kwa upande mwingine, ni wajibu wetu kujipa kwa Mungu na Roho Wake ili tuweze kukua katika imani hii tuliopokea kwa Mungu. Tunapaswa kumwomba Mungu kufanya yale mitume walimwomba Yesu katika Luka 17:5, "Kuongeza imani yetu."

Imani kuamini kwamba Mungu ataponya. Lakini miaka yetu ya uzoefu, kupitia majaribio yetu wenyewe na kuathirika na majaribu ya wengine, wakati mwingine huongeza matatizo kwa imani. Maarifa yenyewe na ujuzi wote wa binadamu ni duni - wakati mwingine ina jitihada dhidi ya imani. Imani haiwezi kudukuliwa, na kwa madai mengi na vikwazo vinavyoathiri Mkristo, imani inaweza tu haimo hapo. Mifano ya imani katika Agano Jipya linaonekana rahisi. Watu hawa hawakuwa na wakati wa kuendeleza imani yunayofikiria ni muhimu - wao mara tu waliamini na kuponywa. Labda kuna funzo hapa.

6. *Ukosefu wa imani si dhambi, wala ukosefu wa uponyaji si dhambi; uponyaji ni mafanikio maalum kutoka kwa Mungu, ambayo haiamuriwi wala kuhitajika.*

Kuponya ni faida maalum kutoka kwa Mungu - zawadi kutoka kwa Baba yetu aliye mbinguni kupitia Yesu Kristo. Lakini uponyaji sio sehemu ya sheria ya Mungu ya kiroho, na hivyo haijamuriwa wala kuhitajika kwa Mungu. Kwa hivyo, haiwezi kuwa dhambi ikiwa mtu hajaponywa. Ukweli kwamba ikiwa mmoja anaamua kutiliwa mafuta kwa ajili ya uponyaji wa hali ya kimwili wakati mwingine, akiwa na hali ile ile, haiwezi kuwa na maana kwamba mtu wa kwanza ni mwenye haki au kwamba mtu wa pili ni mkosaji. Ni tu kwamba mtu ambaye anaomba kwa ajili ya mafuta ni anatafuta faida hii maalum kutoka kwa Mungu.

Sisi sote, kwa namna fulani, hatuna imani. Huu sio hati ya mashtaka ambayo inayosema sisi wote ni wanadamu. Wangapi wanao imani ya kuhamasisha milima? Hata hivyo hakuna Mkristo anayejihisi chini kiroho kwa sababu hawezi kufanya hivyo. Vile vile vinapaswa kutumika sawa kwa uponyaji.

Wakati mwingine kuna udanganyifu kwamba ikiwa kitu haikutokea kama ilivyotarajiwa ilikuwa ni kutokana na ukosefu wa imani. Kama dhana ya kufikiria, hii sio kweli. Imani ni nini? Ni imani kamili. Lakini hata imani kamili katika kitu kinyume cha nia ya Mungu haitaitekeleza. Mungu anaweza kuheshimu imani katika kitu kisicho kinyume na mapenzi Yake. Kinyume chake, Hataheshimu ombi kinyume na mapenzi Yake, bila kujali imani gani anayeomba anao (kwa mfano, kifo cha mtoto wa kwanza wa Daudi na Bathsheba). Yesu Kristo – mfano wetu mkamilifu wa imani - aliomba kwamba kikombe cha mateso na kifo kichukuliwe kutoka kwake. Haikuondolewa - si kwa sababu ya ukosefu wa imani, lakini kwa sababu Mungu alikuwa ameweka vinginevyo.

Mtu anaweza kuwa na "imani kamili" wakati anapomba uponyaji na bado anakataliwa, kwa sababu Mungu katika hekima yake anaweza kufikiria bora mtu huyo asiponywe. Uponyaji sio tu suala la imani - ni suala la huruma. Mungu alisema, "Nitamrehemu yeye nimheremuye, nitamhurumia yeye nimhurumiaye" (Warumi 9:15, akitoa mfano wa Kutoka 33:19). Uponyaji ni

maendelezo wa huruma ya Mungu; sio ahadi ya hakika kulingana na imani ya mtu. Kwa kawaida imani hufanya - lakini haifai kulazimika – kuwa na kitu cha kufanya juu yake.

7. *Imani haipaswi kuchanganyikiwa na matamano, hofu, au shinikizo.*

Imani ya mtu - hata imani yake mwenyewe - ni vigumu kutathmini. Sio kwa njia yoyote "kimungu" au "kiroho" kwa mtu kuzingatia imani yake mwenyewe, kisha kufanya maamuzi makubwa ya msingi juu ya hukumu lisilo sawa. "Kutumaini" au "kataka" kuponywa sio kitu kimoja kama kuwa na imani maalum kwamba Mungu lazima atoe kwa kweli kuponywa. Kutojali sio imani, wala hofu sio ya madaktari na hospitali.

Ni ya asili - ingawa hakika si kwa busara - kwa wanadamu hata kuchelewesha uchunguzi wa kimatibabu kuamua sababu, asili au kiwango cha ugonjwa kwa sababu ya hofu wanaoweza kujifunza. Wengine hata huchanganya hofu hii ya uchunguzi - kutokuwa na hamu ya kukabiliana kweli na hali yao - kwa imani. Hofu na imani si sawa; hazifanani. Kwa wengine ni hofu ya kisichojulikana; kwa wengine ni hofu kwamba ikiwa wanapata kitu ya kuhofia hawatakuwa na ujasiri wa kukabiliana nacho. Lakini kutenda kulingana na hofu, na kujishawishi mwenyewe kwamba ni msingi wa imani, ni ukatili wa udanganyifu wa kibinafsi ambao hauwezi kutoa matokeo mazuri kimwili au kiroho.

Vile vile, ni rahisi kuchanganya imani na ukaidi au kiburi. Shinikizo la kirika kinaweza kuwa kama mvutano yenye nguvu, inayojifanya yenyewe kama kizazi cha imani, kinachomzuia mtu binafsi kufanya kile kinachohitajika. Vivyo hivyo, kwa wengine kuteseka badala ya kutafuta afueni unaweza kutimiza mahitaji fulani ya kisaikolojia. Kuwa na kifo cha ushahidi - kufurahia kutazama wengine wanao kutazama ukiteseka – ni mbali kwa imani rahisi ya wale Kristo aliwaponya. Kukufa kwa usumbufu au kiburi, kuendelea kuteseka ili kuzingatia haki ya mtu binafsi, ni tu udhihirisho mwingine wa asili ya kibinadamu. Hivyo, inawezekana kwa mtu kupuuza msaada wa kimatibabu kwa sababu ya sababu ndogo au ubatili, anapoijisawishi mwenyewe (na/au kujaribu kuwashawishi wengine) kwamba ni kwa sababu ya imani na kiroho.

Mkristo lazima atembee katika imani ya kuendelea. Imani hii imeonyeshwa kwa njia nyingi. Kama Mungu anaruhusu mtu afe, hii inaweza kuwa maonyesho ya imani. Lakini, kama mtu anaweza kuishi miaka mingi na yenye manufaa katika utumishi wa Mungu kupitia operesheni, badala ya kuwa na udhaifu wa ugonjwa au hata kufa katika uchungu, huo hauwezi kuhukumiwa kama ukosefu wa imani. Kukataa operesheni inaweza kuwa hofu tu, shinikizo la kirika, kukataa, au ujinga - sio imani.

Inawezekana kwamba Mungu ataponya watu wengi, ikiwa watu wengi walikuwa na imani zaidi ya kuponywa. Moja wapo ya mambo makubwa ambayo huzuia mtu kupokea imani zaidi ni imani yake ya uongo kwamba ako na imani tosha wakati hana. Kama ilivyoelezwa hapo awali, haitoshi "kufikiri" au "tumaini" kwamba mtu ana imani sahihi, au "anatanani" kwamba alikuwa nacho. Sababu moja watu hawaponywi ni kwa sababu hawana imani inayofaa. Hii haimaanishi wanapaswa kujifanya kuwa na imani hii. Kwa mtu asiyekubali ukosefu wa imani katika eneo hili atakuwa mpumbavu.

8. *Uponyaji na imani ni masuala ya kibinafsi kati ya mtu na Mungu.*

Upako kwa ajili ya ugonjwa ni sherehe rasmi. Ni mfano wa imani ya Yesu Kristo na uthibitisho wa imani yetu kwake - kutambua ukuu wa Mungu juu ya maisha yetu na ustawi. Kwa hiyo ni jambo la kibinafsi sana kati ya mtu binafsi na Mungu, sawa na sala, ingawa mtumishi ni sehemu muhimu ya mchakato. Mtu hapaswi kujiwekelea jukumu la hakimu wa kiroho juu ya vitendo vya mwingine katika suala hili. Kufanya hivyo ni kuchukua haki ya mtu huyo aliyepewa na Mungu ya shirika la uhuru wa kujitegemea. Kwa hiyo, ombi lolote la upako unapaswa kuheshimiwa, bila kujali hali ya ugonjwa au taabu na bila kujali kama mtu anashauriana na daktari au matibabu gani anawezakuwa anapewa.

Kwa upande mwingine, ombi la watu wengine wa upako yana mipaka juu ya ushirikina. Kutia mafuta kwa maumivu madogo ni ukiwaji wa uponyaji wa kimungu ya mateso ya Kristo. Kuna tahadhari muhimu sana hapa, hata hivyo. Mtumishi hawezi kujiweka katika nafasi ya ushauri wa kitaalam wa kimatibabu na kukataa kumtia mafuta kwa sababu anaiangalia ugonjwa wa

mtu kama "mdogo" au "isiyo ya kutishia maisha." Kile kinachoweza kuonekana kwanza kama dalili zisizo na maana zinaweza kugeuka baadaye kuwa maonyesho ya awali ya ugonjwa mkubwa. Zaidi ya mtu mmoja amekufa kwa pneumonia ambayo ilianza kama baridi, au kwa kansa ya koloni ambayo katika hatua zake za awali ilionekana tu tatizo la ugonjwa mdogo. Kwa hivyo, ingawa mtumishi mwenyewe anapaswa kuhubiri hadharani juu ya ukumbi wa upako na kuhusu kuchukua sadaka ya Kristo kwa uzito, anapaswa kuheshimu hukumu ya mtu mgonjwa ambaye anahisi anahitaji upako.

9. *Haiwezekani wala kufaidisha kuamua ni kwa nini Mungu ameponya au hakuponya mtu binafsi.*

Mtu anaweza kusema kwa uhakika kwa nini mtu ameponya au hajaponya. Kuhitimisha kwamba mtu mmoja ameponya kwa sababu ya uaminifu wake wa kiroho hauko sahihi zaidi kuliko kuhitimisha kwamba mtu mwingine hakuponya kwa sababu ya upungufu kwenye uaminifu wake wa kiroho. Mfano wa Kibiblia wa Paulo na wengine haukubali hoja kama hiyo na hufanya zoezi lolote kama hiyo kutozaa matunda. Uponyaji unaweza kuhusiana na idadi yoyote ya mambo - mtu binafsi, familia yake, marafiki zake wa karibu, marafiki wake wa pana, mtumishi aliyehusika, muda huo, hali, n.k - na hakuna haja ya kujaribu kutambua kwa nini kitu fulani kilifanyika au haikufanyika katika uponyaji. Kutokuwa na uhakika wa ziada wa kutojua "zawadi za uponyaji" (1 Wakorintho 12:9) zilikuwa nini na jinsi zinavyofanya kazi - na jinsi zinaweza kutumika leo - inaongeza utata zaidi kwa ufahamu wetu wa matumizi ya uponyaji.

Kwa kuwa wote lazima hatimaye wafe, haiepukiki kwamba wengi watateseka kutoka kwa magonjwa yasiyotibika. Ikiwa ujuzi bora wa kimwili hauwezi kusaidia na Mungu huamua kutoingilia, basi "Heri wafu wanaokufa katika Bwana." Ikiwa hivo ndivyo Mungu anavyoweza kumruhusu mtu aende, basi iwe hivyo. Pengine, hatimaye, hilo ndilo jaribio halisi la imani - kukufa kwa ujasiri katika Kristo, na kuahidi Kwake uzima aliotoa kufanya nacho atakacho. Kifo kinaweza katika hali zingine kuwa ishara kubwa ya imani kuliko uhai na uponyaji. Hata hivyo, mtu hapaswi kujiamulia hali yake kwa kuchukua hii kuwa kweli na kukataa kutafuta msaada sahihi wa

kimatibabu kama matokeo. Ikiwa mapenzi ya Mungu ni Kwa mtu kufa, ni lazima iwe licha ya jitihada zake bora za kupona na sio kwa sababu ya utukutu wake katika kuepuka misaada ya kitaaluma. Mungu huchagua wale ambao watakuwa wafuasi wake; hatuwezi na hatupaswi kufanya uamuzi huu wenyewe. Waaminifu hawakujitolea.

Ni kinyume na sio halali kusema kwamba mtu asiyeponywa kwa njia ya kawaida (au ambaye anataka msaada wa kimatibabu) ni Mkristo mdhaifu. Anaweza kuwa na imani dhaifu, lakini hiyo haina maana kwamba ni Mkristo dhaifu. Anaweza kuwa mkomavu zaidi kiroho kuliko wengi katika makutaniko. Hakika, Mungu hawezi kumponya kwa sababu anaweza kumchukua - anao ukomavu tosha wa kiroho kuvumilia majaribio.

Katika uchambuzi wa mwisho, imani ni sehemu moja tu ya maisha ya kikristo, na hata hivyo si kuu; heshima hii imehifadhiwa kwa upendo (I Wakorintho 13:13). "Ikiwa nina imani yote, hadi niweze kuhamasisha milima, mimi si kitu" (mstari wa 2). Kinyume chake ni, mtu ambaye ni dhaifu katika imani lakini sio katika upendo ni Mkristo mkubwa zaidi machoni pa Mungu.

10. Ni ndani kabisa katika kanuni za kibiblia na akili ya kawaida kutafuta uwezo wa msaada ya kimatibabu na bado kumtegemea Mungu kwa uponyaji kwa wakati mmoja. Uponyaji kupitia imani katika Mungu na sayansi ya kisasa ya afya sio kinyume au mchanganyiko wa kupingana. Hakika, kile Mungu anaweza kumfanyia mwanadamu kama baraka maalum inapaswa kufanya kazi pamoja na kile mwanadamu anachoweza kujifanyia mwenyewe kiteknolojia.

Mungu ameponya; Mungu huponya; Mungu ataponya. Hakuna ukomo juu ya uwezo wa Mungu wa kuponya ugonjwa wowote na kasoro za mwili – kwa njia ya kawaida, kwa miujiza, kabisa. Lakini hii ina maana kwamba Mkristo hana jukumu la kujisaidia mwenyewe kama anagua au kujeruhiwa?

Mifano ya Kibiblia na akili ya kawaida hutufundisha kwamba Mungu anatarajia wanadamu kufanya kile wanachoweza ili kujisaidia. Kama vile watoto wadogo wanategemea wazazi wao, sisi kama Wakristo lazima

tumtegemee Mungu kwa mambo fulani. Lakini Mungu pia anatutarajia kukua na kukomaa. Ikiwa tunaweza kusimama kwa miguu yetu, tunapaswa. Ikiwa tunaweza kufanya kitu kwetu wenyewe, sisi ni dhuluma katika jukumumu letu kama hatuwezi. Kanisa la Mungu limefundisha hili kwa miaka.

Ikiwa mtu ana jino la kuoza, anapaswa kuondolewa jino hilo. Hii kwa njia yoyote haina nguvu ya Mungu ya uponyaji. Ikiwa mtu ana maumivu ya kichwa, anaweza kuchukua aspirini. Ikiwa mtu ana mfupa iliyovunjika au jeraha la wazi, anapaswa kushonwa jinsi ilivyo. Hizi ni hatua za kimwili ambazo zinaweza na zinapaswa kutumiwa. Sizo ghadhabu kwa Mungu kama Mponyaji wetu; wala hazipingi imani.

Kwa kweli, kumwomba Mungu aweze kutufanyia mambo ambayo tunaweza kujifanya wenyewe inaweza kuanza kudhoofisha ulinganisho muhimu wa uwakilishi kati ya uponyaji na msamaha wa dhambi, kubadilika, na ufufuo kutoka kwa wafu (kwa kuwa hakuna mwanadamu anayeweza kufanya sehemu yoyote ya mwisho). Katika Mathayo 4:5-7, ni Shetani aliyemjaribu Yesu kwa kumweka juu ya kilele cha Hekalu na kumjaribu kujitupa mwenyewe ili Mungu aweze kumwoko. Jibu la Yesu lilikuwa kwamba "usimjaribu Bwana Mungu wako" (mstari wa 7). Kumjaribu Mungu ni nini? Je, ni kujaribu kumshawishi Mungu katika nafasi ambapo "Lazima" afanye kitu "kizuri" ili "kutuokoa"? Ikiwa ndivyo, je, tunaweza milele, hata hivyo kwa dhati, kuwa wekasisi wenyewe katika nafasi ya kumjaribu Mungu, hata hivyo bila kujua, kwa kumwomba kutufanyia tunachoweza na tunachopaswa kujifanyia wenyewe?

Mungu pekee ndiye anayeweza "kuponya" - ikiwa tunafafanua "uponyaji" kama miujiza wa ajabu, au kuondoa kawaida ya taabu au ugonjwa. Wauguzi ni watu wanaokufa na wanaweza tu kufanya kazi na sheria ambazo Mungu aliunda kufanya kazi katika mwili wa mwanadamu. Matibabu ya kisayansi inaweza kufanya kazi kwa kasi au kusaidia uponyaji. Kwa hivyo, majukumumu ya Mungu na mwanadamu hayana mgongano; kwa kweli, zinaweza kujiunganisha. Kwa namna sawa kwamba uponyaji sio jaribio la haki, hivyo pia kwenda au kukosa kwenda kwa muuguzi sio jaribio la haki. Wala hauonyeshi ukosefu wa imani katika uwezo wa Mungu wa kuponya, wala

haimzui Mungu kufanya miujiza. Imani katika Mungu na ujasiri wa sayansi kwa mwanadamu hazina mgogoro.

Imani katika Mungu ni suala la moyo kati ya mtu na Mungu. Inawezekana kabisa kupokea msaada wa kimatibabu - na hata huwa na imani nzuri katika msaada huo wa kiteknolojia – bila kuwa na uaminifu huu au kujiamini hushinda au kupuuza imani ya mtu katika Mungu. Ni kweli, inawezekana kutokuwa na imani kwa Mungu na imani karibu na ushirikina katika maarifa ya kisayansi ya mwanadamu. Lakini, katika hali zote, matumizi ya kisasa ya matibabu ya kisayansi sio jambo ambalo lazima iamue kule imani ya mtu iko. Imani inamuliwa kikamilifu kwa mienendo wa mtu katika uhusiano wake wa kisiri na Mungu.

Luka 8:43-48 inasema hadithi ya "mwanamke aliye na suala la damu wa miaka kumi na miwili, ambayo ilikuwa imetumia maisha yake yote kwa wauguzi, wala hakuweza kuponywa kwa yeyote ... "Kumbuka kwamba Yesu hakumlaumu mwanamke huyo kwa sababu ya kwenda kwa wauguzi. Aidha, na hata muhimu zaidi, hakukataa uponyaji kwa sababu yake - hata kama, inavyoonekana, alikuja kwake kama suluhisho ya mwisho. Hakika, Yesu alisema alikuwa na imani ili kuponywa (aya ya 48). Kwa hiyo, mstari huu unatumika kama mfano wa mtu aliyekwenda kwa madaktari na bado alikuwa na imani ya kuponywa. Hakika mtu hakuweza kuhitimisha mara moja alikuwa mdhaifu katika imani kwa sababu alikuwa ametumia huduma za kimatibabu ya wakati wake. Pia, hii ni ufafanuzi juu ya hali ya matibabu wakati huo, saa hizi. Inawezekana sana, tatizo kama hilo linaweza kutibiwa kwa ufanisi leo.

Hakuna sababu kwa nini matumizi mazuri ya mbinu za kimwili inapaswa kuingilia kati ya imani ya mtu au uwezo na tumaini ya Mungu kuponya. Imani inasema kwamba Mungu anaweza kuponya; sio dhamana ya kwamba Mungu ataponya kila hali ya mtu binafsi. Hakika sio ishara ya imani kupuuza mbinu sahihi za kimwili ambazo zinaweza kutibu ugonjwa, kupunguza ugonjwa, au kuondoa maumivu. Pia sio ishara ya imani ya kutafuta matibabu yasiyo ya kawaida wakati huduma ya afya ya kisasa inapatikana kwa urahisi.

Maendeleo ya kisayansi na kiteknolojia kwa afya imekuwa ya ajabu, hasa katika miongo michache yaliyopita, kwa kuongezeka kwa ufanisi wa mbinu, pamoja na matukio ya upungufu wa matatizo na madhara. Kwa mafanikio kama hayo mwanadamu anapaswa kumpa Mungu sifa; kwa maana Mungu ndiye aliyeumba akili ya mwanadamu, kuimarisha kwa ubunifu ili kufikia kiwango kipya ya mafanikio katika ulimwengu wa kimwili.

Kanisa haiko katika biashara ya kiafya. Kwa hivyo, sio wajibu ya kanisa kuidhinisha au kuhukumu matibabu au utaratibu wowote. Kila mtu ana jukumu lile la kuchunguza mapendekezo mbadala, na kutafuta na kutathmini ushauri kutoka kwa vyanzo kadhaa vya kitaaluma, kabla ya kufanya uamuzi katika jambo kubwa la kiafya.

Imani inaonyeshwa kwa njia mbalimbali. Ikiwa mtu anaweza kuishi miaka mingi ya muda mrefu na yenye manufaa kwa utumishi wa Mungu kupitia operesheni, badala ya kupoteza miaka hiyo kwa mateso katika uchungu, Je, hiyo inaweza kuhukumiwa kama ukosefu wa imani? Kufanyiwa operesheni inaweza kuongeza kujitolea zaidi kwa Mungu, kwa sababu mtu anaamini umuhimu wa huduma kwa kanisa lake. Kukataa operesheni inaweza kuwa tu upuuzi wa bila kutarajiwa ya wajibu wa Kikristo kwa Mungu na kazi Yake.

Yakobo aliandika kwamba "imani isiyo na kazi imekufa." Hii inatumika kwa nyanja zote za maisha wa Kikristo ikiwa ni pamoja na matengenezo ya afya, huduma za afya, kuzuia magonjwa, uchunguzi wa kila mara na daktari aliyestahili, na uponyaji na/au taratibu za matibabu wakati wa ugonjwa au maumivu. Mtu anapaswa kuzingatia matokea mara kwa mara kwake mwenyewe na familia yake katika maeneo haya kwa kutafuta ushauri wa kitaaluma na kwa kufanya maamuzi ya busara. Wakristo wanapaswa kujitolea wenyewe kwa huduma bora ya afya ambayo mwanadamu anaweza kutoa na, wakati huo huo, kumwomba Mungu kutoa kwa kawaida kile ambacho mwanadamu hawezi. Hii inaweza pia kumhusu mtu mgonjwa akimwomba Mungu kubariki ujuzi wa daktari katika uchunguzi wake na matibabu (kama vile Mungu alivyowaongoza wafundi ambao walijenga sanduku la agano na Hema, na, baadaye, Hekalu; angalia Kutoka 31:3; 35:31; 36:1,2; I Wafalme 7:14).

Imani katika Mungu kwa ajili ya uponyaji na matumizi ya busara ya matibabu/taratibu ya kisasa za afya hazipingani. Zinaweza kufanya kazi pamoja kwa umoja. Utu wa mwanadamu ni umoja mzima uliojumuisa mambo ya kimwili, ya kiakili na ya kiroho, na kila mmoja inapaswa kufanya kazi kwa ufanisi iwezekanavyo kwa mtu kuwa na afya bora. Katika miaka ya hivi karibuni, kama jambo la maslahi, kumekuwa na ongezeko la kutambua kati makundi makubwa ya taaluma ya matibabu kwamba wanapaswa kuzingatia mawazo yao mengi sana kwa matengenezo ya afya nzuri na uzuiaji wa magonjwa kama wanavyo matibabu zote za ugonjwa. Mtazamo moja wa hili ni matumizi ya ongezeko la neno "sayansi ya kiafya" badala ya "sayansi ya kimatibabu." Mtazamo mwingine wa mwenendo huu ni kwamba madaktari wengi wanafahamu kwamba mambo ya kiroho, hasa imani na sala, inaweza kucheza jukumu muhimu katika uponyaji ya wagonjwa.

Wakristo wanapaswa kufahamu baraka maalum ya uponyaji ambayo Mungu hutoa kwao na mbinu za kisasa ambazo mwanadamu ametengeneza ili kutambua na kutibu ugonjwa. Kuponya kupitia imani katika Mungu na kupitia dawa za kisayansi hazipaswi kupingana, lakini zinapaswa kuimarishana kikamilifu ili kuleta faida kubwa kwa wanadamu.

11. Taratibu za kimwili haziwezi kutathminiwa kulingana na vigezo vya kiroho; matengenezo ya afya ya kawaida, pamoja na matibabu maalum kwa ugonjwa au maumivu, lazima iwe bora zaidi.

Uingizaji wa miujiza wa Mungu ya kuponya ni wa kiroho; uponyaji ni haki ya Mungu. Kile tunachojifanyia ni ya kimwili, njia ya kusaidia na kuimarisha michakato ya kimwili katika uponyaji wa mwili. Mungu anatutarajia kujifanyia kile tunachoweza.

Hakuna utaratibu wa kimwili iliyo ya "haki" au "kiroho" kuliko nyingine yoyote, ingawa mtu anaweza kuwa na ufanisi zaidi na kuwa na madhara machache kuliko mwingine. Hatua ya upasuaji, matibabu, na taratibu nyingine za matibabu (licha ya uchunguzi, kuzuia, au ya uponyaji) lazima zitathminiwe kwa sifa zao zenyewe na kwa maneno zao zenyewe.

Hatupaswi kuwa na mgogoro kati ya matibabu tofauti ya kimwili kama jinsi jinsia zao za kiroho zao zinahusika. Hiyo itakuwa kinyume na madhara ya Biblia, ama fundisho ya kanisa, kimantiki, na akili ya kawaida. Njia moja ya kimwili si kimungu zaidi kuliko mwingine; Njia moja ya kimwili sio lazima zaidi kulingana na Biblia kuliko mwingine. Uponyaji wa kimwili - wa kila aina - lazima itofautishwe kutoka kwa uponyaji wa kawaida.

Kuunganisha pamoja jeraha wazi katika mkono wa mtu ni kama kimwili kama upasuaji wa moyo wa wazi wa kushona pamoja shimo kati ya mishipa ya mtu - zote zinahusisha binadamu kuingilia kati kusaidia utaratibu wa kawaida wa mwili wa kurejesha tena tishu za mkononi. Mlo maalum na virutubisho vya kupambana na kansa ni kama kimwili kama upasuaji, mionzi, na *chemotherapy*. Kukuwa na mfupa uliovunjika ni kimwili; kuchukua aspirin ni kimwili; kufunga kwa sababu za afya ni kimwili. Vitamini vikuu, chai ya roseti, divai, na mafuta ni vile vile ni kimwili – na isiyo ya kiroho - kama penicillin, chanjo, kuondolewa kwa utumbo. Kwa Kung'oa jino uliooza sana hautofautishwi kuondokana na upasuaji mbaya au kiambatisho cha ugonjwa - zote huhusisha uwezo wa kitaalamu wa kuondoa sehemu iliyoharibiwa ya mwili kabla ya kuzorota na kusababisha matatizo mabaya, kama vile kuenea kwa maambukizi. Ufanisi wa matibabu tofauti ya mwili hupimwa na matokeo zao, sio kwa viwango vyao vya kiroho. Moja inaweza kuwa mzuri kwa kimwili - dawa moja inawezakuwa na manufaa zaidi na madhara madogo kuliko nyingine - lakini moja kwa hakika sio bora kiroho machoni pa Mungu. Kwa hiyo, ikiwa mtu anachagua kufanya kitu cha kimwili kuhusu hali ya kimwili, wasiwasi wake haupaswi kuwa juu ya njia gani ni ya "kiroho" zaidi. Badala yake, wasiwasi wake wa kipekee ni kupaswa kujua ni njia gani bora na madhara madogo zaidi.

Katika kutathmini taratibu za kimwili katika masuala ya kiafya, Mkristo anahimizwa kusesitiza matengenezo bora ya kiafya na uzuiaji wa magonjwa. Kuna kiwango cha chini cha gharama, usumbufu mdogo, na hakuna madhara kwa mpango uwiano wa huduma za kiafya. Matumizi sahihi ya lishe, kwa mfano, inapaswa kuwa sehemu ya matengenezo ya kiafya na mpango wa kuzuia magonjwa. Kula vyakula vya asili (kama vile

iwezekanavyo) katika chakula bora na kuepuka sukari nyingi ni rahisi zaidi na kufurahisha kufanya kuliko baadaye kulazimika kupitia matibabu.

Huduma nzuri ya afya inapaswa kuingiza uchunguzi wa kimwili mara kwa mara kwa Wakristo wote na familia zao na daktari aliyestahili. Uangalizi unapaswa kuchukuliwa ili kuweza kuchagua daktari wa ujuzi anayepatikana kama daktari wa familia. Anapaswa kuwa na haja halisi kuhusu afya ya wanachama wote wa familia. Wataalamu wenye ujuzi kwa matatizo maalum lazima kwa ujumla kupendekezwa na daktari wa familia.

Wakati mmoja anataka msaada wa matibabu ya kitaaluma, anapaswa kuchagua wenye uwezo zaidi kwa njia yake. Kuna sifa maalum na viwango tofauti vya ujuzi miongoni mwa watendaji binafsi kama ilivyo katika taaluma nyingine yoyote. Moja sio "mwenye haki" zaidi kuliko mwingine, lakini mtu anaweza kuwa na ujuzi zaidi kuliko mwingine.

Yote haya pia yatasaidia watu kuepuka mawindo kwa wataalamu bandia. Ikiwa mtu anatambua kwamba elimu bora ya kisayansi inapaswa kutakiwa, na kwamba hii sio ishara ya ukosefu wa imani, kwa kawaida atataka bora ambayo anaweza kumudu mwenyewe na familia yake. Atakuwa na akili nzuri katika masuala ya kiafya, sio kutafuta kimwili "miujiza" au tiba ya "isiyo halisi" chini ya dhana ya uongo kwamba wao ni wenye haki zaidi kuliko taratibu za mtaalamu mwenye ujuzi, na ataokoa pesa zake na afya yake katika mchakato.

Wajibu wa Mtumishi

Jukumu la mtumishi ni nini katika masuala ya kiafya na uponyaji? Mtumishi wa Mungu ni mtaalamu katika ufahamu wa kiroho; anapaswa kuwa tayari kueleza kikamilifu madhumuni uponyaji – kile kilicho na kinacowakilisha - kwa wote wanaotaka kujua. Zaidi ya hayo, mtumishi ni mtaalamu kwa kushauri watu wake na kutumikia makutaniko lake. Lakini hapaswi kuwa kwa mujibu wa utaratibu, mtaalamu wa kimatibabu au lishe. Kwa hiyo, anapaswa kwa uaminifu kufundisha kile Biblia inasema juu ya afya na uponyaji, na pia anapaswa kuhimiza watu wake kutafuta ushauri bora wa

kitaalamu unapohitajika. Mtumishi lazima awe kati juu ya mambo ya kimatibabu. Tofauti za hila zinaweza kuwa hatari. Hawezi kumwambia mtu mmoja kwamba "anapaswa" kuchukua vitamini, kurekebishiwa mfupa wake uliovunjika, au kuwa jino lililooza kuondolewa, ikiwa atamwambia mtu mwingine kwamba "ni juu yako" ikiwa anaweza kuchukua madawa, kupata jeraha la ndani kuundwa au tumbo kuondolewa. Maneno "Sio sahihi" linaweza pia kutoa hoja mbaya, ikisema, kwa kweli, kwamba, "ingawa sio sahihi, sio bora zaidi kiroho." Hiyo ingeweza kugawa viwango vya udanganyifu vya haki kwa taratibu za kimwili wakati wote ni kwa kweli wako sawa machoni pa Mungu.

Mtumishi ni kiongozi wa kiroho wa kutaniko lake na lazima ajali sana kudhalilishisha nafasi hii ya nguvu ya kiroho, imani, na heshima. Lazima afahamu mapungufu ya kimwili kama alivyo kwa majukumu zake ya kiroho. Mtumishi lazima afanye kazi ngazi ya juu; ngazi yake ni ya kiroho, na hapa ndipo ambapo lazima atoe shauri lake. Pamoja na mistari hii, mojawapo ya majukumu yake muhimu ni kuhakikisha kuwa wanachama wa kanisa lake hawahukumiani na hawajilinganishi wenyewe kwa mujibu na taratibu za afya na uponyaji. Anaweza kutimiza hii kwa ufanisi zaidi kwa kusisitiza maelekezo mazuri ya Mungu juu ya mambo haya na kufuata mafundisho yake kwa moyo na kuhimiza.

Muhtasari

Mungu anaweza na huponya kwa njia tofauti na wakati na kwa sababu alizojiamuliya Mwenyewe. Kwa hivyo, uponyaji wa kimungu ni zaidi ya upeo wa matibabu ya kisayansi; kwa hivyo, tukifanya kile tunachoweza katika kutafuta na kutumia uwezo zaidi ya Msaada wa kitaaluma wakati wa ugonjwa au maumivu hautamzuia Mungu kwa kutuponya, lakini inaweza kuchangia kwa ufanisi wa marejesho ya kiafya kamili. Uponyaji wa kimungu ni miujiza kuingilia kati na Muumba wa ulimwengu katika maisha yetu; ni baraka maalum kutoka kwa Mungu iliyotolewa kulingana na huruma yake na imani yetu, na inawakilisha nguvu za Mungu kupitia Yesu Kristo kusamehe dhambi zetu, kusafisha mawazo yetu, na hatimaye, kuanzisha Ufalme wa Mungu duniani na kufufua miili yetu kutoka kwa wafu.

Translated by Elijah Ogeda